

00

Basas statisticas e survistas

024-2000

Survista statistica da la Svizra 2020

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Departament federal da l'intern DFI
Uffizi federali da statistica UST

Infurmaziuns:

Telefon +41 58 463 60 11
 info@ bfs.admin.ch

Pled Sin Via

3

Populaziun

4

Empustaziun da publicaziuns:

Telefon +41 58 463 60 60
 www.statistik.admin.ch

Spazi ed ambient

9

Lavur e salari

11

Economia publica

14

Declaraziun dals segns:

Trais puncts (...) empè d'ina cifra signifitan che quella è nunenconuschenta, perquai ch'ella n'è (anc) betg eruida.

Pretschs

16

In strigt (-) empè d'ina cifra stat per la valur «absolut nulla».

Industria e servetschs

17

Ina cifra provisorica vegn inditgada cun il segn elevà «p».

Agricultura e selvicultura

20

Abreviazions dals chantuns:

Vesair explicaziuns en la tabella pagina 4.

Energia

21

Arrundament:

En general vegnan las valurs arrundadas si resp. giu senza prender resguard dal total. En cas da differenzas tranter summas parzialias adidas ed il total na vegnan las singulas valurs damai betg adattadas.

Construir ed abitar

22

Turissem

23

Mobilitad e traffic

24

Funtaunas:

En la reproduciun da resultats statistics han ins per ordinari desisti d'inditgar las funtaunas. Infurmaziuns correspondentes chattais Vus en el portal statistic da la Svizra sut www.statistik.admin.ch

La Svizra e l'Europa

26

Bancas, assicuranzas

28

Editur:

Uffizi federal da statistica

Segirtad sociala

29

Secziun diffusiu e publicaziuns

Mars 2020. Cumpara en rumantsch, tudestg, franzos, talian ed englaiss.

Sanadad

32

Scolaziun e scienza

34

Redacziun:

Etienne Burnier

Cultura, medias e sociedad

37

Grafica, layout:

Daniel von Burg, Etienne Burnier

d'infurmaziun

Chartas:

ThemaKart (UST)

Politica

39

Translaziun:

Dal text original: Lia Rumantscha, Cuiria

Finanzas publicas

41

Actualisaziun: Chanzlia federal, Berna

Criminalitat e dretg penal

43

Pagina dal titel:

Netthoevel & Gaberthüel, Biel;

Situaziun economica e sociala

45

Fotografia: © Tierney – Stock.adobe.com

da la populaziun

Concept grafic:

Roland Hirter, Berna

Svilup durabel

49

Numer d'empustaziun:

024-2000

Disparitads regionalas

50

ISBN:

978-3-303-00643-6

La Svizra e ses chantuns

51

Preziada lectura, prezìà lectur

Il nov decenni porta novas sfidas impurtantas per la statistica. L'onn passà èn vegnids fatgs ulteriurs pass en direcziun da la digitalisaziun dal stadi: Il settember passà ha il Cussegl federal dà glisch verda per l'utilisaziun multipla da las datas da l'administraziun. Il UST è vegnì incumbensà da realisar il program per standardisar e per armonisar las datas da l'administraziun federala.

In'ulteriura sfida resta quella da realisar la strategia «Open Government Data» 2019–2023, cun la quala tut las datas da l'administraziun federala svizra publitgablas duain esser accessiblas libramain ed en moda chapaivla sin la pagina d'internet www.opendata.swiss. Ils auters plauns statals, las interpresas federalas e las scolas autas èn dumandads da s'associar a questa finamira.

La fin da l'onn 2018, a chaschun dals Dis svizzers da la statistica, è vegnida messa en l'internet ina publicaziun web davart statisticas experimentalas www.experimental.bfs.admin.ch/de. Questa publicaziun vegn actualisada regularmain e preschenta statisticas innovativas che sa basan sin novas metodas u sin novas funtaunas da datas e che ston anc vegnir sviluppadas vinavant resp. consolidadas.

L'onn 2020 vegn er ad avair lieu in eveniment grond da la statistica en Svizra, che vegn organisà da l'Uffizi federal da statistica al lieu. Il 3. «World Data Forum» da las Naziuns Unidas reunescha a Berna durant in'emna d'october expertas ed experts da l'entir mund dals champs da las datas e da la statistica, per discutar davart las sfidas globalas actualas sin quests champs. La fin da l'onn 2019 è vegnida lantschada per quest intent la «Road to Bern» (www.roadtobern.ch). Quai è ina retscha d'occurrenzas che vegn ad avair lieu en il decurs da l'onn 2020 e che vegn a preparar per il Forum mundial da las Naziuns Unidas davart las datas (UNWDF). Il UNWDF stat en in connex direct cun l'Agenda 2030 per in svilup duraivel.

Infurmaziuns detagliadas davart tut quests temas chattais Vus sco adina sin noss portal www.statistik.admin.ch. Las infurmaziuns As vegnan preschentadas en differents formats tenor Voss basegns individuals (tabellas, graficas, chartas, datas interactivas, infograficas, publicaziuns, visualisaziuns interactivas).

Nus As giavischain ina buna lectura dals fatgs.

Georges-Simon Ulrich

Directur
Uffizi federal da statistica (UST)

Neuchâtel, mars 2020

Populaziun residenta permanenta en ils chantuns l'onn 2018

La fin da l'onn	Total en 1000	Esters en %	Citadins en %	Speszezza per km ²	Creschientscha 2010–2018 en %
Svizra	8 544,5	25,1	84,8	213,7	8,6
Turitg (ZH)	1 521,0	26,9	99,3	915,8	10,8
Berna (BE)	1 035,0	16,3	74,7	177,2	5,6
Lucerna (LU)	409,6	18,5	63,8	286,6	8,5
Uri (UR)	36,4	12,3	88,6	34,5	2,9
Sviz (SZ)	159,2	21,6	82,0	187,0	8,5
Sursilvania (OW)	37,8	14,7	27,4	78,7	6,3
Sutsilvania (NW)	43,2	14,7	50,6	179,1	5,4
Glaruna (GL)	40,4	24,1	76,5	59,4	4,6
Zug (ZG)	126,8	28,3	100,0	612,3	12,1
Friburg (FR)	318,7	22,7	74,9	200,4	14,4
Soloturn (SO)	273,2	22,6	86,0	345,6	7,0
Basilea-Citad (BS)	194,8	36,4	100,0	5 271,1	5,3
Basilea-Champagna (BL)	288,1	22,8	97,6	556,6	5,0
Schaffusa (SH)	82,0	26,1	89,8	275,0	7,4
Appenzell Dadora (AR)	55,2	16,3	76,6	227,5	4,2
Appenzell Dadens (AI)	16,1	11,3	0,0	93,6	2,9
Son Gagl (SG)	507,7	24,1	82,4	260,2	6,0
Grischun (GR)	198,4	18,6	44,8	27,9	3,0
Argovia (AG)	678,2	25,1	85,0	486,1	10,9
Turgovia (TG)	276,5	24,9	67,1	320,3	11,3
Tessin (TI)	353,3	27,8	92,8	129,1	5,9
Vad (VD)	799,1	33,2	89,6	283,3	12,0
Vallais (VS)	344,0	22,7	78,8	66,0	10,0
Neuchâtel (NE)	176,9	25,3	87,8	246,7	2,8
Genevra (GE)	499,5	40,0	100,0	2 032,1	9,1
Giura (JU)	73,4	14,7	53,3	87,6	4,8

Populaziun residenta permanenta en las citads grondas l'onn 2018

	Citad en 1000	Citad	Aglomeraziun en 1000	Creschientscha 2010–2018 en %
		Creschientscha 2010–2018 en %		
Turitg	415,4	11,4	1 384,7	10,8
Genevra	201,8	7,7	597,3	9,6
Basilea	172,3	5,5	550,2	5,5
Losanna	139,1	8,8	424,6	12,0
Berna	133,9	7,6	420,0	7,1
Winterthur	111,9	10,4	143,4	10,0
Lucerna	81,7	5,4	231,2	7,2
Son Gagl	75,8	3,9	167,2	4,2
Lugano	63,2	4,9	151,1	7,0
Bienna	55,2	7,7	106,9	7,5

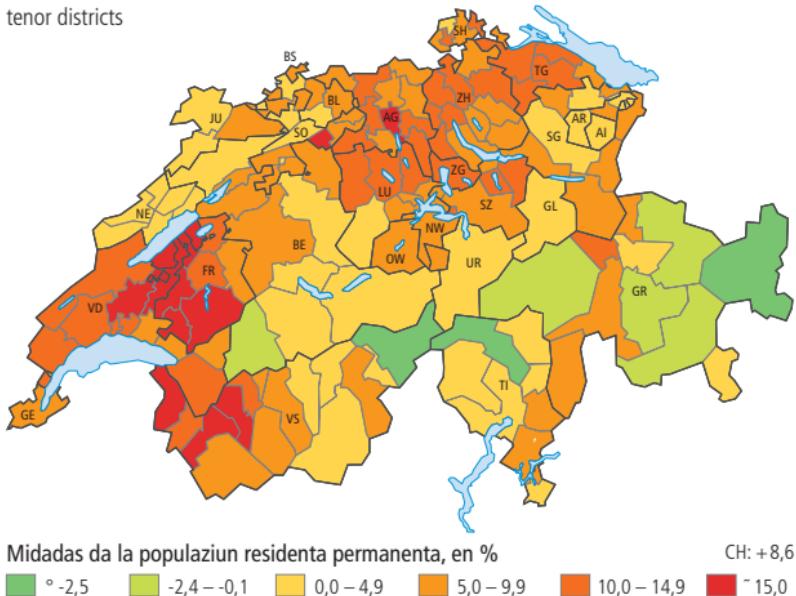
La gronda part da la populaziun abita en territoris urbans

84,8% da la populaziun abitan oz (2018) en territoris cun caracter urban (territori central urban e territori sut l'influenza dals territoris centrals urbans). Circa la mesadaid da la populaziun urbana abita en ina da las tschintg aglomeraziuns las pli grondas da la Svizra (Turitg, Genevra, Basilea, Berna e Losanna).

L'onn 2018 è la creschientscha da la populaziun en ils territoris cun caracter urban main exprimida che la creschientscha ordaifer l'influenza dals territoris centrals urbans (2018: +0,7% envers -0,8%).

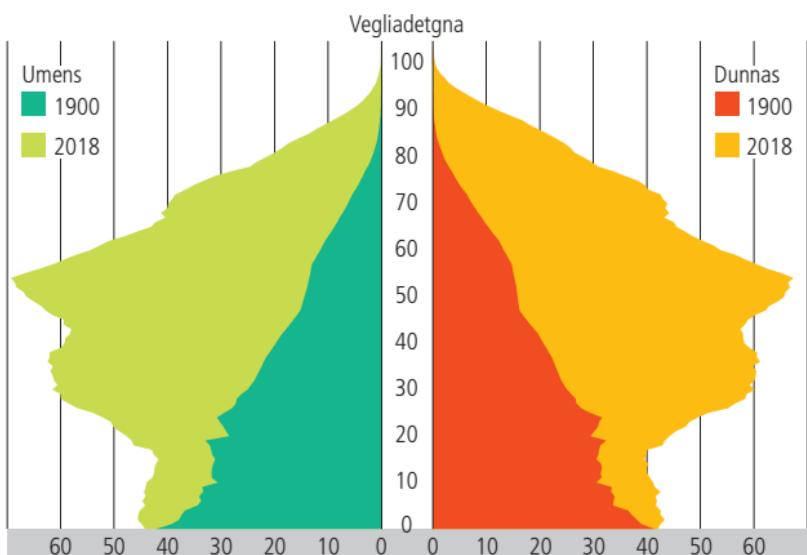
Creschientscha da la populaziun 2010–2018

tenor districts

Structura da vegliadetgna da la populaziun

Dumber da persunas en 1000

La societad vegn pli e pli veglia

En il decurs dal 20. tschientaner è creschida la quota da las persunas pli veglias (65 onns e dapli), entant che la quota dals giuvenils (20 onns e damain) e da las persunas en la vegliadetgna da lavour (20 fin 64 onns) è sa reducida. Uschia è la furma da la piramida da vegliadetgna sa midada d'ina «piramida» ad in «aviez» (2018), che vegn dominà da las annadas cun bleras naschientschas 1940 fin 1971. Visavi ellas stat ina generaziun giuvna ch'è dotada main bain. La quota da las persunas da 65 onns e dapli dastgass s'augmentar fin l'onn 2045 da 18,5% (2018) a passa 26%.

Naschientschas vivas il 2018

Total	87 851
Mats per 100 mattas	105,1
Quota da naschientschas vivas ordaifer la lètg en %	25,7
Dumber media dals uffants per dunna ¹	1,5

1 Dumber dals uffants che ina dunna parturescha en il decurs da sia vita, sch'ins prenda sco basa ils dumbers da naschientschas tenor vegliadetgna en l'onn observà

Mortoris il 2018

Total	67 088
Vegliadetgna	
0–19 onns	507
20–39 onns	821
40–64 onns	7 474
65–79 onns	16 766
≥80 onns	41 520

Migraziuns internaziunalas il 2018

Immigraziun	170 085
da quellas esters	146 183
Emigraziun	130 225
da quellas esters	98 431
Saldo da migraziun	39 860
Svizzers	-7 892
Esters	47 752

Migraziuns internas² il 2018

Total arriveds e partids	517 244
---------------------------------	----------------

2 Migraziuns tranter las vischnancas politicas, senza migraziuns entaifer ina vischnanca

Maridaglias il 2018

Total	40 716
Svizzer/Svizra	19 660
Svizzer/Estra	7 920
Ester/Svizra	6 481
Ester/Estra	6 655
Vegliadetgna media tar la maridaglia	
Umens nubils	32,1
Dunnas nubils	30,0

Divorzis il 2018

Total	16 542
Cun uffants minorens (%)	45,7
Durada da la lètg	
0–4 onns	1 973
5–9 onns	4 003
10–14 onns	3 154
15 onns e dapli	7 412
Cifra da divorzis en total ³	40,2

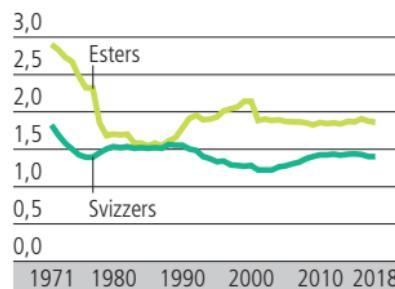
3 Quota da las lètgas che vegnan spartidas baud u tard, sch'ins sa basa sin il cumportament da divorzi en l'onn observà

Naschientschas da plirs uffants⁴ il 2018

Total	1 611
da quellas naschientschas da schumellins	1 579

4 Total da naschientschas; vivas e parts morts

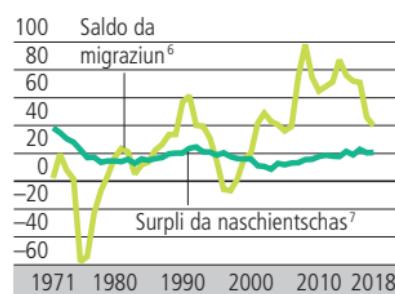
Dumber da naschientschas total⁵

5 Uffants en media per dunna; vesair annotaziun 1

Saldo da migraziun e surpli da naschientschas

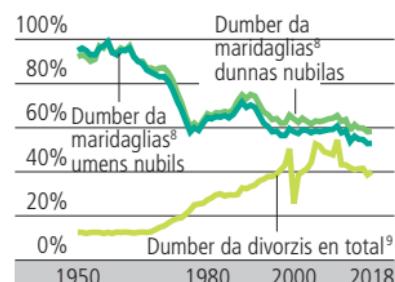
en 1000

6 Fin 2010 inclus midada da status, a partir dapi il 2011 inclus cunfins da la populaziun residenta na permanenta

7 Naschientschas vivas minus mortoris

Maridaglias e divorzis

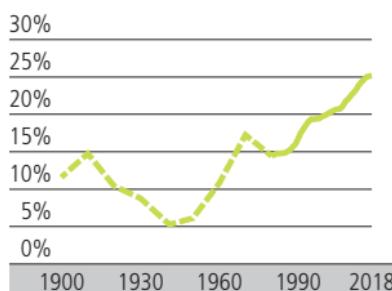

8 Quota (%) da las dunnas resp. dals umens nubils sut 50 onns, che vegnan a maridar baud u tard, sch'ins sa basa sin il cumportament da maridar en l'onn observà

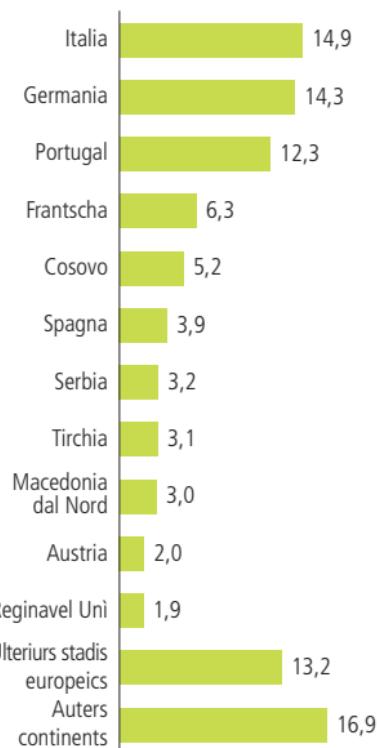
9 Vesair annotaziun 3. A partir da 2011, ils divorzis tranter dus personas esters èn betg tut registradas

Populaziun

Quota da la populaziun residenta permanenta estra

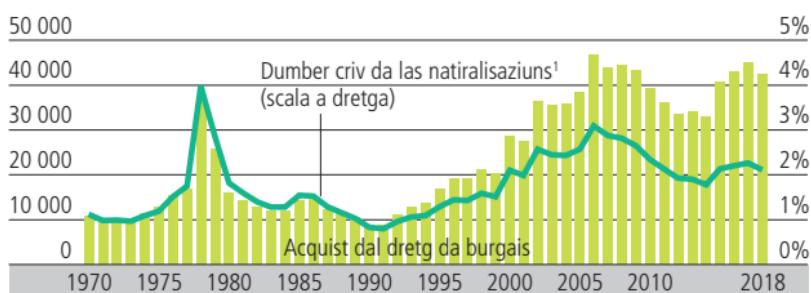
Populaziun residenta permanenta estra tenor naziunalitat 2018 en %

Populaziun residenta permanenta e non permanenta estra tenor permissiun da dimora il 2018

	en 1000
Total	2 224,4
Dimorant (attest B)	694,8
Domicilià (attest C)	1 342,2
Funczionaris internaziunals e diplomats	29,9
Dimorant temporar (attest L)	85,9
Requiert d'asil (attest N)	15,4
Persunas admessas provisoricamain (attest F)	46,7
Betg attribui	9,6

Acquist dal dretg da burgais svizzer

1 Dumber dals acquests dal dretg da burgais sin basa da 100 dimoras e persunas cun ina permissiun da domicili sin l'entschatta da l'onn

Populaziun estra: passa la mesadad è naschida en Svizra u è domiciliada qua dapi almain 10 onns

25,1% da la populaziun permanenta en Svizra èn estras ed esters. Dapli che la mesadad da las abitantas e dals abitants senza passaport svizzer (56,4%) viva dapi 10 onns u dapli en il pajais u è già naschida qua. L'onn 2018 èn 42 493 persunas (2,1% da la populaziun permanenta estra) daventadas burgaisas svizras. La populaziun estra è giuvna: da 100 persunas en la vegliadetgna da gudogn (20 fin 64 onns) han mo 11 persunas 65 onns e dapli (Svizzers: 38). 29,8% dals uffants naschids en Svizra l'onn 2018 han ina naziunalitat estra. L'onn 2018 è il dumber da las immigraziuns sa sminù per 0,5% envers l'onn precedent. 58,6% da las persunas immigradas derivan da pajais commembers da la UE resp. da la AECL.

Las furmas da las chasadas daventan pli multifaras

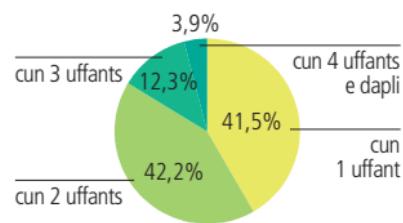
L'onn 2018 appartegnevan mo 25% da las chasadas privatas al tip «pèr cun uffant(s) sut 25 onns». Da las chasadas cun almain in uffant sut 25 onns èn 15% famiglias monogenitorialas e 6,0% famiglias da patchwork: Questas quotas autas èn il resultat da blers divorzis (16 542 l'onn 2018). Ultra da quai è il dumber da naschientschas illegitimas pli che sa dublegià tranter l'onn 2000 e 2018 dad 11% sin 25,7%. La decisiun da sa maridar e da fundar ina famiglia vegn tratga adina pli tard: La vegliadetgna da l'emprima maridaglia è sa sputstada tar las dunnas da 24 onns (1970) a 30,0 onns (2018) e tar ils umens da 26 a 32 onns. La vegliadetgna media da las mammas tar l'emprima naschientscha è s'augmentada da 25 a 30,9 onns.

L'onn 2018 avevan circa 8 da 10 mammas in'activitatda gudogn – dentant per la gronda part mo a temp parzial. Ils babs lavuran anc adina oravant tut a temp cumplain.

Chasadas privatas il 2018	en 1000
Total	3 755,7
Chasadas d'ina persuna	1 340,3
Pèrs senza uffants	1 026,4
Pèrs cun uffant(s) sut 25 onns	938,8
Genitur sulet cun uffant(s) sut 25 onns	171,8
Autras chasadas cun pliras persunas	278,4

Chasadas da famiglias cun uffants il 2018

Mo uffants sut 25 onns

Linguis principales il 2018 ¹	en %
Tudestg	62,9
Franzos	22,9
Talian	8,4
Rumantsch	0,5
Englais	6,6
Portugais	3,6
Albanais	2,7
Serb e croat	2,4
Spagnol	2,4
Linguis tircas	1,1
Ulterioras linguis	6,1

Appartegnientscha religiusa il 2018²

en %

Protestant	23,1
Catolic-roman	35,2
Autras cuminanzas cristianas	5,6
Cuminanzas religiusas giudaicas	0,2
Cuminanzas islamicas	5,3
Autras baselgias e cuminanzas religiusas	1,3
Nagina appartegnientscha religiusa	28,0
Senza indicaziun	1,4

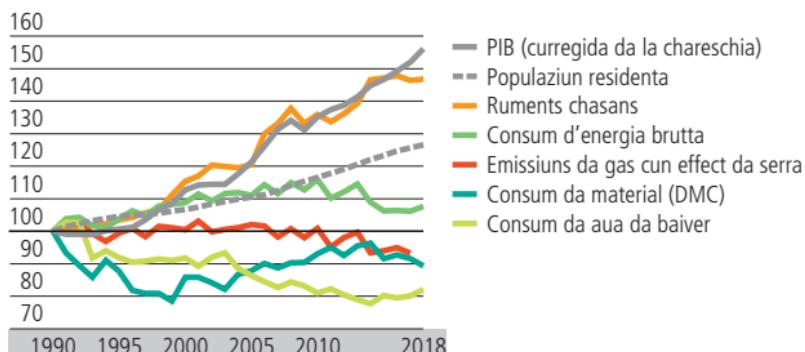
2 Populaziun residenta permanenta a partir da 15 onns in ina chasada privada

1 Populaziun residenta permanenta a partir da 15 onns in ina chasada privada. Pussaivel da numnar pliras linguis

La convivenza è ina sfida

L'onn 2018 sa sentivan 34% da la populaziun residenta da la Svizra eventualmain disturbads da la preschientscha da persunas che vegnan consideradas sco «autras» causa lur naziunalidad, lur religiun u lur colur da la pel. Malgrà quai sa mussa la populaziun per gronda part averta. Ella s'exprima maioritar main per dapli dretgs per persunas estras, oravant tut per il dretg sin la reunion da la famiglia (2018: 61% persuenter). 59% èn da l'avis ch'il rassissem saja in problem serius da la societat e 55% èn da l'opiniun che l'integrazion da las migrantas e dals migrants en Svizra funcziunia bain.

► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html → Chattar statisticas → Populaziun

Per ordinari van la creschientscha da l'economia e la creschientscha da la populaziun maun en maun cun in augment dal consum da las resursas naturalas e da las emissiuns – nun che las modas da cumpertament vegnian midadas u ch'il progress tecnologic procura per ina meglia effizienza. Quai la quantitat da rumens chasans che resulta correspunda circa al svilup dal product interieur brut PIB. Autra è la situaziun per exemplar tar las emissiuns da gas cun effect da serra ch'en restadas relativ constantas dapi l'onn 1990. Tar il consum d'aua da baiver han ils basegns d'ina populaziun e d'ina economia crescuenta schizunt pudì vegnir cuvrids cun in engaschamento pli pitschen.

Utilisaziun dal terren

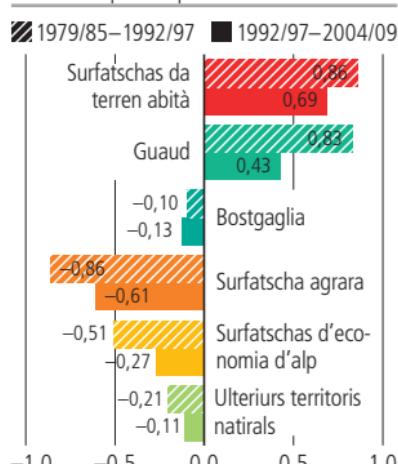
Perioda da relevaziun 2004–2009

	km ²	%
Surfatscha totala	41 290	100
Guaud, bostgaglia	12 930	31,3
Surfatscha agrara	9 678	23,4
Economia d'alp	5 139	12,4
Surfatscha da terren abità	3 079	7,5
Auas	1 774	4,3
Ulteriurs territoris naturals	8 690	21,0

Entaifer 24 onns èn las surfatschas d'abitadi crescidas per 23%, oravant tut sin donn e cust da surfatschas agriculas. Tenor las cifras las pli novas cuvran ils abitadis 7,5% da la surfatscha da la Svizra, 4,7% dal terren èn sigillads.

Midada da l'utilisaziun dal terren

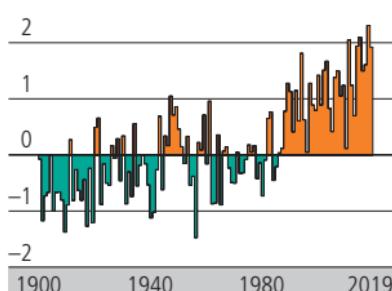
en meters quadrat per secunda

Divergenza da la temperatura

Divergenza da la valur media

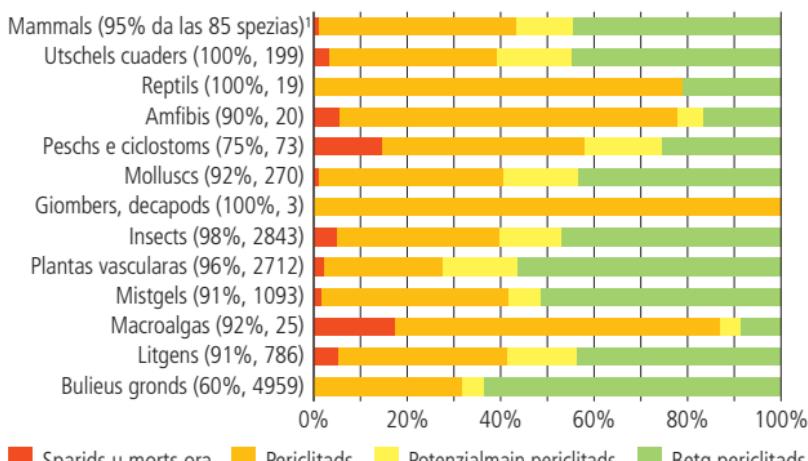
1961–1990, en °C

La temperatura da l'aria variecha d'in onn a l'auter e po esser caracterisada da periodas pli fraidas u pli chaudas. En Svizra èn vegnids registrads ils tschintg onns ils pli chauds dapi il cumenzament da las mesiraziuns 1864 dapli l'onn 2010, e l'onn 2018 è stà l'onn il pli chaud fin ussa.

Animals e plantas periclitats (glistas cotschnas)

Stadi: 1994–2018 tut tenor spezia

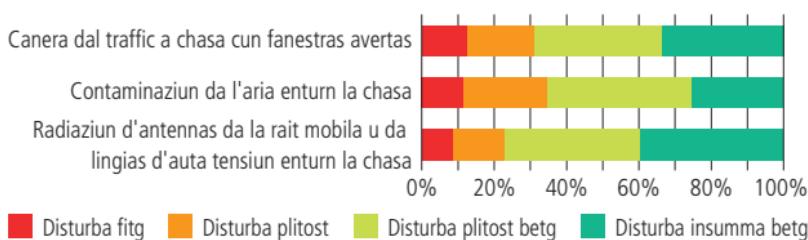

1 Exempel per leger: Il stadi da periclitaziun è vegni validità per 95% da las 85 spezias da mammals. Per las ulteriuras spezias è la basa da datas insuffizienta.

En Svizra èn enconuschantas 46 000 spezias da plantas, da bulieus e d'animals. Da las spezias examinadas sa chattan 35% sin la glista cotschna, q.v.d. ch'ellas valan sco periclitadas, sparidas u extinguidas.

Percepziun da las condiziuns da l'ambient en il conturn residenzial il 2019

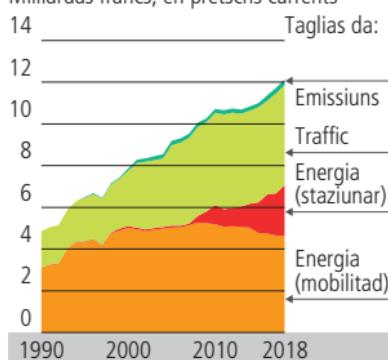
Part da la populaziun

L'onn 2019 han 31% da la populaziun resentì la canera dal traffic a chasa cun fanestras avertas sco fitg disturbant u sco plitgunsch disturbant. Areguard la contaminaziun da l'aria enturn la chasa èn 34% stads da questa opinin e 23% en quai che pertutga la radiazion da conducts da current ferm u d'antennas da la rait mobila.

Entradas resultonts da ecologicas taglias

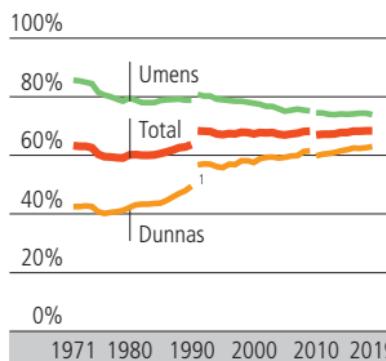
Milliardas francs, en pretschs currents

Taglias ecologicas rendan rauba e servetschs nuschaivels a l'ambient pli chars e dattan als consumnts ed als producents in impuls da resguardar las consequenzas da lur decisiuns. L'onn 2018 importavan las entradas da questas taglias 6,3% da tut las entradas da taglias e da contribuziuns socialas.

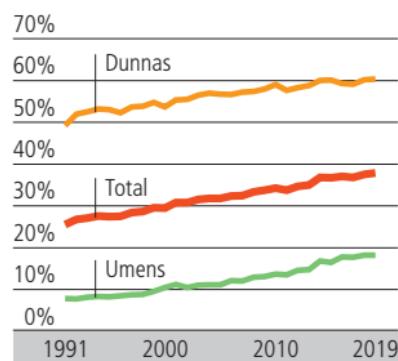
► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html
→ Chattar statisticas → Spazi ed ambient

Persunas cun actividad da gudogn en % da la populaziun permanenta (15+)

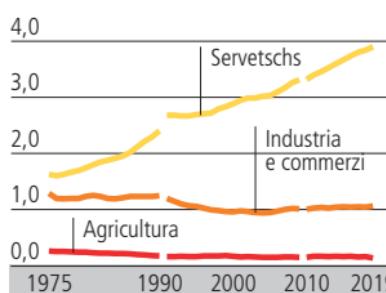

1 Nova metoda da calcular a partir dal 1991 resp. dal 2010

Persunas che lavuran a temp parzial en % da las pers. cun actividad da gudogn

Persunas cun actividad da gudogn¹ tenor secturs economics en miu.

1 Nova metoda da calcular a partir dal 1991 resp. dal 2010

Persunas cun actividad da gudogn tenor status d'activitat¹

Populaziun permanenta, en 1000

	2. quartal	2018	2019
Total	4 672	4 723	
Independents	606	603	
Commembres da la famiglia	96	87	
Lavurants	3 761	3 836	
Emprendists	208	197	

1 Definiziun sociologica

Persunas cun actividad da gudogn tenor status da dimora e schlattaina

en 1000

	2. quartal	1991	2000	2005	2010	2015	2019
Total	4 042	4 014	4 126	4 477	4 885	5 099	
Svizters/Svizras	3 014	3 069	3 094	3 268	3 398	3 489	
Esters/estras	1 028	944	1 032	1 209	1 487	1 611	
DomiciliadAs	534	569	557	584	687	753	
DimorantAs	172	175	228	337	433	458	
StagiunariAs ¹	85	25	—	—	—	—	
CunfinariAs	183	140	176	228	295	320	
DimorantAs temporarAs	21	20	53	42	46	44	
Ulteriuri esters	34	15	18	17	26	36	
Umens	2 370	2 265	2 284	2 472	2 659	2 769	
Dunnas	1 672	1 749	1 842	2 006	2 226	2 330	

1 Dapi il 1-06-2002 na vegnan emessas naginas permissiuns stagjunalas pli

Cler augment da las dunnas participadas a l'activitat da gudogn

Ils onns 2014 fin 2019 è il dumber da las dunnas cun actividad da gudogn creschi pli fitg che quel dals umens cun actividad da gudogn (+6,7% sin 2,330 milliuns envers +5,3% sin 2,769 milliuns). Dapi blers onns daventa er l'activitat da gudogn a temp parzial adina pli impurtanta. L'onn 2019 lavuravan 60,2% da las dunnas a temp parzial (2014: 59,9%). Tar ils umens eran quai 18,1%, ma er tar els è l'activitat da gudogn a temp parzial s'augmentada (+1,4 puncts procentuals cumpareglià cun 2014). L'augment da la participaziun da las dunnas a l'activitat da gudogn e da l'activitat da gudogn a temp parzial resulta da la terziarisaziun da l'economia: 87,3% da las dunnas cun actividad da gudogn lavuravan l'onn 2019 en il sectur terziar (umens: 67,4%) e l'activitat da gudogn a temp parzial ha lieu principalmain en il sectur terziar (9 da 10 plazzas parzialas).

Lavurantas estras e lavurants esters

In factur impurtant sin il martgà da lavur svizzer èn las forzas da lavur estras. Dapi ils onns 1960 ha lur quota surpassà mintg'onn 20%. L'onn 2018 correspundeva ella a 31.4%. Da muntada speziala èn las persunas estras en il sectur industrial (2018: 38,9%; sectur da servetsch: 30,0%).

L'onn 2018 eran 78,3% da las persuna estras cun activitat da gudogn en Svizra burgaisas d'in pajais da la UE u da la AECL. Dus terzs da la populaziun permanenta or da la UE eran da la Germania (23,7%), da l'Italia (20,3%) e dal Portugal (19,8%).

Quota da dischoccupaziun¹ tenor regiun gronda e tenor ulteriuras caracteristicas

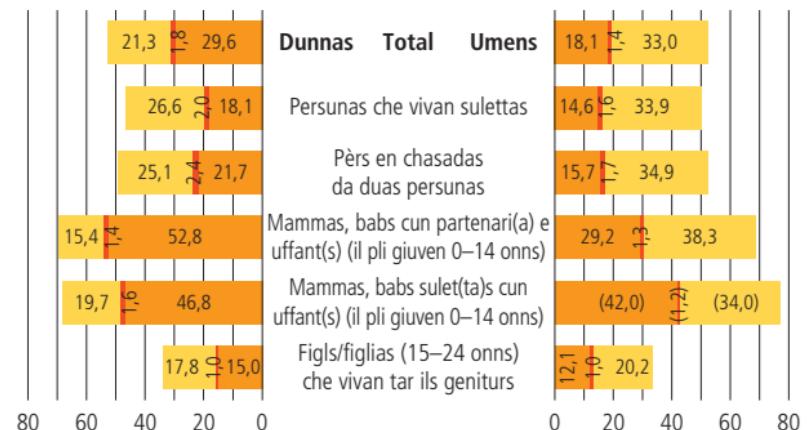
	2005	2010	2015	2018	2019
Svizra	4,4	4,6	4,4	4,6	4,2
Regiun dal Lai da Genevra	6,5	7,0	6,7	7,2	7,4
Espace Mittelland	4,0	4,6	3,7	4,3	3,6
Svizra dal nordvest	4,1	4,7	3,8	4,4	3,0
Turitg	4,2	4,0	4,3	4,4	4,3
Svizra da l'ost	3,8	3,7	3,7	3,0	3,0
Svizra centrala	2,9	3,1	3,4	3,2	(2,1)
Tessin	6,1	(5,2)	6,5	6,1	5,5
Umens	3,9	4,3	4,3	4,1	3,9
Dunnas	5,1	5,1	4,6	5,2	4,4
Svizras e Svizzers	3,2	3,5	3,1	3,1	3,0
Persunas estras	8,9	8,5	8,2	8,8	7,3
15–24 onns	8,8	7,5	6,9	6,4	6,2
25–39 onns	4,4	5,2	4,8	5,4	4,2
40–54 onns	3,3	3,8	3,9	4,0	3,9
55–64 onns	3,7	3,4	3,5	4,1	3,9

1 Quota da persunas senza gudogn tenor ILO

(Cifra): generalisaziun sin basa da main che 50 observaziuns. Ils resultats ston esser interpretads cun gronda prudentscha

Temp impundì per lavur da gudogn, lavurs da chasa et da famigli e lavur voluntara il 2016

Persunas da 15–64 onns tenor situaziun da famiglia, en uras en media per emna

(Cifra): generalisaziun sin basa da main che 50 observaziuns. Ils resultats ston esser interpretads cun gronda prudentscha.

Participaziun a la lavur voluntara il 2016

en % da la populaziun residenta permanenta a partir da 15 onns

	Total	Informal	Instituzionalizada
Total	42,7	31,7	19,5
Umens	41,4	28,4	21,7
Dunnas	44,0	34,9	17,4

Paja brutta mensila¹ tenor grond regiun, economia cumplessiva il 2016

Mediana, en francs

	Total	Professiunal posizion			
		a	b	c	d
Svizra	6 502	10 310	8 328	6 977	5 935
Regiun dal Lai da Genevra (VD, VS, GE)	6 591	11 048	8 831	7 285	6 000
Espace Mittelland (BE, FR, SO, NE, JU)	6 426	9 620	7 621	6 899	5 956
Nordvest da la Svizra (BS, BL, AG)	6 700	10 745	8 723	7 484	6 129
Turitg (ZH)	6 869	11 339	9 310	7 521	6 065
Svizra Orientala (GL, SH, AR, AI, SG, GR, TG)	6 092	8 920	7 413	6 364	5 657
Svizra Centrala (LU, UR, SZ, OW, NW, ZG)	6 451	9 786	7 808	6 571	5 952
Tessin (TI)	5 563	8 558	6 793	5 921	5 067

1 Paja dal mais standardisada: equivalent da temp cumplain a basa da 4 1/3 emnas a 40 uras da lavur.

Componentas da la paja: paja brutta, incl. 1/12 da la 13avla paja mensila ed 1/12 dals pajaments spezialis annuals

a = cader suprem, cader superior e cader mesaun; b = cader bass;
c = cader il pli bass; d = senza funcziun da cader

Salaris bass

Mesirà tenor equivalents a temp cumplain hai dà en Svizra l'onn 2016 radund 329 000 plazzas a salari bass, vul dir plazzas a temp cumplain cun ina paja brutta da main che 4335 francs per mais (ina plazza vala sco «plazza a salari bass», sche la paja importa damain che dus terzs dal salari brut median). La quota da plazzas a salari bass en l'economia generala para tendenzialmain da sa reducir en il decurs dal temp. Ella è passada dad 11,4% l'onn 2008 a 10,2% l'onn 2016. Las quotas da salaris bass las pli autas èn vegnidas registradas en ils suandants secturs economics: il commerzi en detagi (25,7%), l'industria da vestgadira (38,9%), la gastronomia (50,5%) e las prestaziuns da servetsch personalas (59,1%). L'onn 2016 han bunamain 474 000 personas occupà ina plazza a salari bass. Da quellas eran 66,4% dunnas.

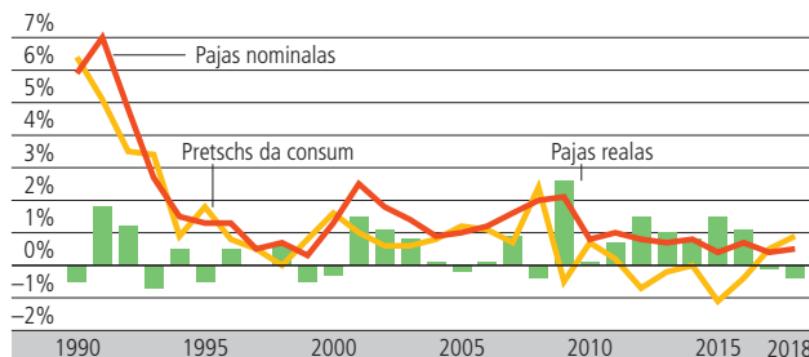
Differenzas da las pajas tranter dunna ed um

L'onn 2016 importava la paja brutta mensila da las dunnas en l'economia generala 6011 francs e quella dals umens 6830 francs. Las differenzas da las pajas tranter dunna ed um muntavan a 12,0%. En il sectur privat importava la differenza da las pajas 14,6%, entant ch'ella muntava en il sectur public a 12,5%. 57,1% da las differenzas da salari l'onn 2016 (sectur privat) pon vegnir attribuidas a facturs objectivs sco tranter auter a la scolaziun, a la vegliadetgna, a la posizion professiunala ed a l'appartegnientscha ad ina branscha. 42,9% da las differenzas da salari restan percuter inexplitgadas. En cumparegliazion cun questa procentuala importava la quota da las differenzas da salari inexplitgadas en il sectur public 34,8%.

Svilup da las pajas nominalas, dals pretschs da consum

e da las pajas realas

Midadas visavi l'onn precedent, en %

► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html → Chattar statisticas → Lavur e salari

Ferma creschientscha da l'economia svizra l'onn 2018

L'economica svizra è creschida l'onn 2018 – mesirà vi dal product interieur brut (PIB) – per 2,8% (a pretschs da l'onn precedent), q.v.d. per 1 punct procentual dapli che l'onn 2017.

La ferma creschientscha è stada marcada d'in ambient dal martgà favuraivel cun in cler return da la prosperitat dal commerzi cun l'exterior e cun ina ferma dinamica en l'industria da transfurmaziun. Senza tegnair quint da l'aur nunmonetar è il saldo da la bilantscha dals bains e dals servetschs s'augmentà l'onn 2018 per 17,3%. Principalmain responsabel per questa creschientscha accelerada envers l'onn 2017 (+5,3%) è per l'ina il saldo cleramain pli aut da la bilantscha dals servetschs (+31,3%), per l'autra il saldo da la bilantscha dals bains – senza l'aur nunmonetar – che crescha vinavant (+11,9%). Entant ch'il saldo pli aut da la bilantscha dals servetschs po vegnir declarà per gronda part cun il regress dals servetschs importads (-4,3%), po quel da la bilantscha dals bains (senza l'aur nunmonetar) vegnir declarà oravant tut cun il fatg ch'ils imports èn stads pli dinamics ch'ils exports (+7,1% resp. +5,7%). L'augment tar ils exports da rauba po vegnir attribuì principalmain al commerzi cun materias primas, a l'industria chemica e farmaceutica, a la fabricaziun d'instruments da precisiun sco er a l'industria d'uras e da cliniez.

Suenter 4 onns cun ina ferma creschientscha èn las investiziuns creschidas mo moderadamain (+1,1%). Il motiv per quest svilup è ina sminuziun da las investiziuns en l'equipament (+1,1%) che n'èn betg pli vegnidas sustegnidas da las expensas per la perscrutaziun ed il svilup (P+S). Sin basa dal princip da producziun ha l'industria elavuranta cintinuà cun sia creschientscha (+3,7%) che ha cumenzà l'onn 2016 suenter l'aboliziun dal curs minimal EUR/CHF (2018: +3,9%). Ils singuls secturs economics èn però sa sviluppads en moda fitg differenta. Bleras domenas han anc adina gi difficultads, entant che outras branschas d'industria sco l'industria chemica e farmaceutica han pudì registrar ina ferma creschientscha. Grazia a l'organisaziun d'occurrenzas internaziunalas da sport (campiunadi mundial da ballape, gieus olimpics d'enviern) èn las branschas art, divertiment e recreaziun sco er ulteriuras prestaziuns da servetsch creschidas spezialmain ferm (+24,9%).

Il product interieur brut (PIB) e sias componentas

Midada cumpareglià cun l'onn precedent en %, a pretschs da l'onn precedent

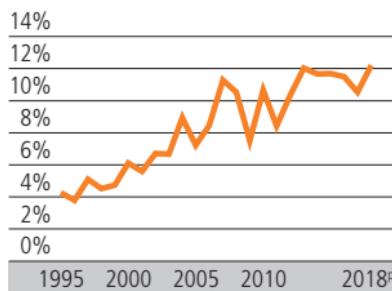
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2017 ^p	2018 ^p
PIB	3,0	1,7	1,0	1,9	2,4	1,3	1,7	1,8	2,8
Expensas da consum	1,6	0,9	2,2	2,6	1,4	1,6	1,4	1,2	0,8
Investiziuns bruttas	-5,4	11,9	-9,7	-9,8	5,8	3,9	-0,9	3,6	0,6
Exports	12,8	4,9	1,1	15,2	-6,2	2,6	6,3	-0,2	2,9
Imports	8,1	9,2	-2,6	13,5	-7,7	4,5	5,7	-0,6	-0,3
PIB en milliardas francs a pretschs currents	609	621	626	638	650	654	662	670	690

L'impurtanza da las relaziuns cun il rest dal mund

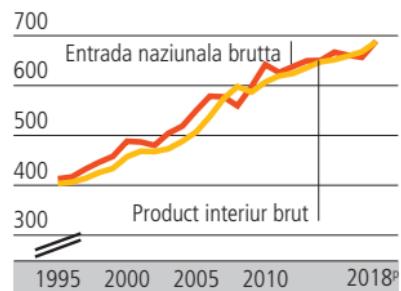
Dapi l'onn 1997 è oravant tut il commerzi cun l'exterior stà il motor da creschientscha per il product interieur brut (PIB). Buns temps per il commerzi cun l'exterior van perquai a pèr cun ina ferma expansiun economica. Ils exports durant ils onns da conjunctura (1997 fin 2000 e 2004 fin 2007) han contribui il pli fitg a la creschientscha dal PIB. Ils exports dinamics han chaschunà che las contribuziuns exterioras dal PIB èn creschidas (exports minus imports). Quai demussa ch'il rest dal mund daventa pli e pli impurtant per l'economia svizra. L'onn 2009 ha

la Svizra patì pervia da quai cleramain da l'indebliment da l'economia mundiala, uschia ch'il commerzi cun l'exterior ha chaschunà ina contribuziun negativa a la creschientscha. Dapi la crisa finanziala da l'onn 2008 è la contribuziun dal commerzi cun l'exterior a la creschientscha dal PIB daventada pli labila. L'onn 2018 era questa contribuziun fitg positiva. Il retgav naziunal brut ha nudà in augment da 5,0% (2017: -0,7%). Quest svilup resulta principalmain dal fatg ch'ils retgavs da facultad sbursads a l'exterior (-16,2%) èn stads pli regressivs ch'ils retgavs da facultad ch'en vegnids retschavids da l'exterior (-6,3%). La sminuziun dals retgavs da facultad sbursads a l'exterior e dals retgavs ch'en vegnids retschavids da l'exterior è en tuts dus cas d'attribuir ad ina diminuziun da las entradas da las investiziuns directas.

Muntada da la quota exteriura al PIB tenor ils pretschs actuals

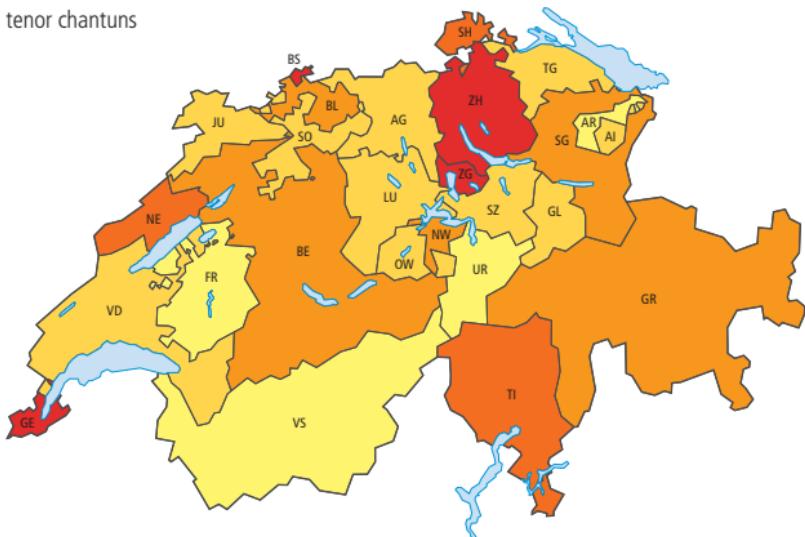
PIB ed ENB tenor ils pretschs actuals en milliardas francs svizzers

Sche l'actividad economicia che vegn mesirada cun il PIB è enconuschenta, poi er vegnir eruì, sch'ils facturs da producziun (lavur e chapital) vegnan en funcziun en moda effizienta u betg. L'effizienza da la lavur è il resultat da la productividat da lavur tenor las uras ch'ins ha lavurà, q.v.d. ella resulta da la valurisaziun che vegn creada en in'ura da lavur.

Product interieur brut per abitant il 2017

tenor chantuns

Product interieur brut per abitante en pretschs currents, en mili francs

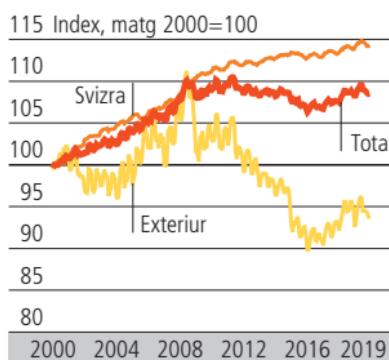
< 60,0 60,0 - 69,9 70,0 - 79,9 80,0 - 89,9 90,9 CH: 79,2

► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html → Chattar statisticas → Economia publica

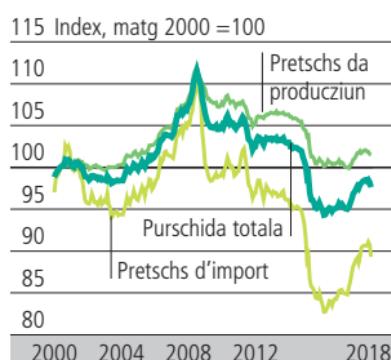
Svilup dals pretschs da consum

	2015	2016	2017	2018	2019
Total	-1,1	-0,4	0,5	0,9	0,4
Virtualias e bavrondas senza alcohol	-0,8	0,4	0,4	1,3	0,1
Bavrondas cun alcohol e tubac	0,0	-0,5	0,5	0,7	0,8
Vestgadira e chalzers	0,3	1,3	2,8	1,6	1,9
Abitar ed energia	-0,6	-0,1	1,2	1,3	0,4
Rauba da chasa e tegnairchasa	-2,1	-2,2	-1,8	-0,5	1,7
Tgira da la sanadad	-0,4	-0,4	-0,5	-1,0	-0,2
Traffic	-4,4	-2,4	1,5	2,7	0,4
Transmissiun d'infurmaziuns	-0,9	-1,5	-1,6	0,4	0,8
Temp liber e cultura	-2,0	0,8	1,0	1,7	-0,3
Instrucziun	1,2	0,8	0,9	1,1	0,7
Restaurants ed hotels	0,0	-0,2	0,4	0,5	0,6
Ulteriura rauba e servetschs	-0,8	-1,8	-0,4	0,5	0,6

Pretschs da consum tenor la derivanza dals brains

Index dals pretschs da producziun e d'import

Indexs dals niveis da pretsch en cumparegliaziun internaziunal il 2018

UE-28 = 100

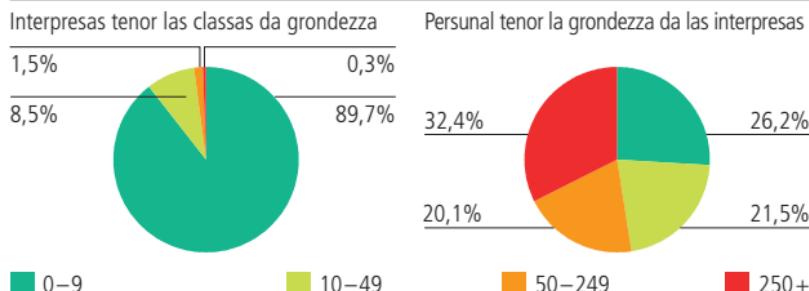
	Svizra	Germania	Frantscha	Italia
Product interieur brut	146	107	109	99
Consum individual effectiv	159	103	107	101
Virtualias e bavrondas senza alcohol	160	102	115	111
Bavrondas cun alcohol, tubac e narcotics	120	95	114	95
Vestgadira e chalzers	122	99	110	101
Abitar, aua, electricidad, gas ed auters combustibels	172	109	114	92
Interiurs, equipament e tegnairchasa	119	103	106	103
Tgira da la sanadad	207	103	97	121
Traffic	116	106	107	101
Transmissiun d'infurmaziuns	117	99	96	111
Temp liber e cultura	150	104	108	101
Educaziun ed instrucziun	219	114	98	94
Restaurants ed hotels	154	110	118	104
Ulteriura rauba e servetschs	160	99	103	99
Consum collectiv effectiv	173	123	126	110
Investiziuns bruttas en indrizs ed implants	131	118	110	85
Maschinas ed apparats	109	98	106	96
Industria da construcziun	170	137	113	78
Software	94	99	102	102

► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html → Chattar statisticas → Pretschs

Passa 99% da las interpresas en Svizra èn IPM

Passa 99% da tut las interpresas èn IPM: interpresas pitschnas e mesaunas, q.v.d. interpresas cun main che 250 persunas occupadas. L'onn 2017 è la quota da las microinterpresas (main che 10 persunas occupadas) en il sectur terziar pli gronda ch'en il secundar (90,6% envers 80,1%). Correspondentamain differenta è er la grondezza media da las interpresas (sectur terziar: 7,2 persunas occupadas; secundar: 12). Tut en tut èn pli che dus terzs da las persunas occupadas activas en IPM, circa in terz en interpresas grondas (a partir da 250 persunas occupadas). In pau pli ch'in quart da las pazzas da l'avur (26,0%) tutga a las microinterpresas, pli ch'in tschintgavel (21,5%) ad interpresas cun 10 fin 49 persunas occupadas. L'onn 2017 correspundeva la quota dal sectur terziar vi da l'occupaziun totala a 72,1% tar las interpresas da l'economia da martgà. Totalmain eran 158 100 persunas occupadas d'interpresas da l'economia da martgà activas en il sectur primar, circa 1 087 600 en il secundar e circa 3 219 100 en il terziar. Il dumber il pli grond da persunas occupadas tar las interpresas da l'economia da martgà han ils fatgs da sanadad ed il commerzi en detagl (radund 406 300 resp. 343 840 persunas occupadas).

Grondezza da las interpresas¹ il 2017

¹ Mo interpresas da l'economia da martgà. La grondezza da las interpresas sa drizza tenor il dumber da persunas occupadas

Interpresas basadas sin l'economia da martgà ed emploiauds tenor branschas

	2017	
NOGA 2008, en 1000	Interpresas	Emploiauds
Total	590,3	4 464,8
Sectur 1	53,0	158,1
Sectur 2	90,5	1 087,6
da quai:		
Producziun da vivondas, bavrondas e da products da tubac	4,6	101,1
Fabricaziun da textilias, vestgids, rauba da pel	2,9	14,8
Fabricaz, da rauba da lain, da palpiri e da products da stampa	9,7	67,4
Fabricaziun da products farmaceutics	0,3	46,0
Fabricaziun da products da metal	7,4	84,4
Fabricaziun d'uras e d'apparats d'elavuraziun da datas	2,0	108,0
Fabricaziun d'equipaments electrics	0,8	32,4
Provediment d'energia	0,8	30,2
Construcziun auta e bassa	9,2	110,1
Sectur 3	446,8	3 219,1
da quai:		
Commerzi a l'engrossa	23,4	228,8
Commerzi en detagl	34,9	343,8
Alloschament	5,4	74,1
Gastronomia	23,1	167,9
Servetschs informatics ed auters servetschs d'infurmaziun	16,5	93,8
Prestaziun da servetschs finanzials ed assicuranzas	6,6	184,4
Activitads d'architectura e d'inschigneria	24,7	128,5
Prestaziun d'ulteriurs servetschs da support	3,4	20,3
Sanadad publica e agid social	66,5	591,7

Demografia da las interpresas il 2017

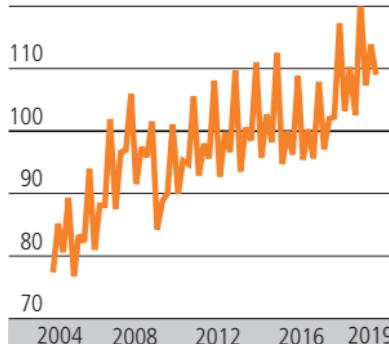
Wirtschaftsabteilungen (NOGA 2008)	Interpresas novas	Plazzas creadas	Interpresas cun grond creschientscha
Total	39 303	53 480	4 186
Sectur 2	5 035	8 176	888
Industria ed energia	1 879	2 683	475
Industria da construcziun	3 156	5 493	413
Sectur 3	34 268	45 304	3 298
Commerzi e reparaturas	4 403	6 081	525
Transport e deposit	953	1 334	181
Restauraziun, alloschament	1 136	2 006	306
Infurmaziun e communicaziun	2 292	3 105	292
Activitads finanzialas ed assicuranzas	1 349	1 955	147
Fatgs immobigliars, servetschs economics	3 605	5 474	503
Activitads independentas, servetschs scientifics e tecnicos	8 315	10 610	582
Instrucziun	2 042	2 382	137
Sanadad publica e fatgs socials	4 526	5 535	420
Art, divertiment e recreaziun	2 164	2 943	126
Ulteriurs servetschs	3 483	3 879	79

Producziun en il sectur secundar

Index: media annuala dal 2010=100

Resultats trimestrials

120

quai ad ina diminuziun da las venditas da l'industria principalmain orientada à l'export. Entant che bunamain tut ils secturs han stuì acceptar l'onn 2015 perditas cumpareglià cun l'onn precedent, è la situaziun sa meglierada l'onn 2016. L'onn 2018 eran bunamain tut ils secturs puspè sa revegnids. Quai ha manà ad in augment da la producziun dal sectur secundar (+4,4%).

Occupaziun

Da l'onn 2004 fin l'onn 2018 è creschi il dumber d'emploiadias ed emploiadis en l'industria per 2,2 %. Tranter l'emprim quartal da l'onn 2006 ed il terz quartal da l'onn 2008 è l'occupaziun s'augmentada marcantamain. Cun la crisa da finanzas è er vegnida la dischillusun sin il martgà da lavour: fin l'emprim quartal da l'onn 2010 è il dumber d'emploiadias ed emploiadis puspè crudà sin il nivel dal quart quartal da l'onn 2006. Fin la mesadad da l'onn 2012 è l'industria sa recreada leva main, ma silsuenter è la situaziun puspè daventada in pau pli nauscha. Suenter ina reducziun da l'occupaziun durant traís onns (2015–2017) è l'occupaziun per l'emprima giada puspè s'augmentada l'onn 2018. En la perioda dals onns 2004 fin 2018 è creschida l'occupaziun en l'industria da construcziun per 18 %. A medem temp è creschida l'occupaziun en il sectur terziar per 26 %. Ina fitg gronda creschientscha da l'occupaziun hai dà tranter ils onns 2006 e 2008, 2011 e 2013 sco er l'onn 2018.

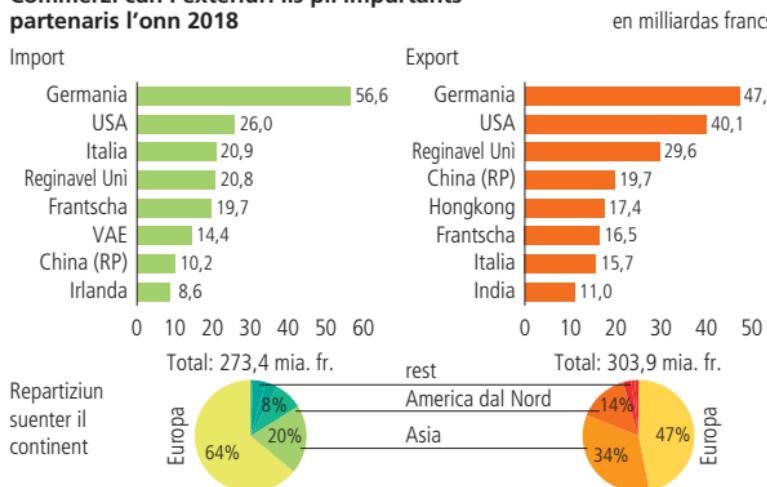
La producziun en il sectur secundar (industria ed industria da construcziun) è creschida tranter ils onns 2004 e 2018 per totalmain 31,6%. Il svilup è fermamain dependent da la conjunctura. Ultra da quai ha l'economia svizra patì l'onn 2007 da la crisa finanziala. Il cumenzament da l'onn 2015 ha la Banca naziunala svizra di statgà il franc svizzer da l'euro. Questa decisiun ha manà ad ina chareschia dals products svizzers cumpareglià cun l'exterior e tras

Svieutas dal commerzi en detagi		Midadas visavi l'onn precedent en %				
		2014	2015	2016	2017	2018
Total	nominal	0,1	-3,2	-1,8	-0,5	0,3
	real	1,0	-1,4	-1,2	-0,5	-0,1
da quai:						
Victualias, bavrondas e products da tubac	nominal	1,3	-1,4	0,2	-0,2	1,5
	real	0,4	-0,7	—	-0,6	-0,2
Auter che victualias (senza carburants)	nominal	-0,2	-3,3	-3,3	-1,2	-1,4
	real	1,6	-0,8	-1,6	-0,1	-0,9
Carburants	nominal	-3,9	-14,5	-5,3	3,7	3,9
	real	-0,8	-1,1	0,4	-3,5	-4,3
Total senza carburants	nominal	0,4	-2,4	-1,6	-0,7	0,1
	real	1,2	-0,8	-1,0	-0,6	-0,2

Commerzi en detagi

Suenter plirs onns cun ferms augmenta da la svieuta (2002–2008) ha il commerzi en detagi svizzer stuì acceptar l'onn 2009, en consequenza da la crisa finanziala, levs deficits. Augments da la svieuta pli e pli pitschens ils onns sustants han prendi ina fin andetga l'onn 2015 pervia da la revalitaziun dal franc svizzer envers l'euro sco er sin fundament da l'augment dals pretschs da products svizzers ch'è stada la consequenza da quai. Quai ha tranter auter manà ad in augment dal turissem da cumpra. Las svieutas nominalas èn puspè creschidas levamain l'onn 2018 (realmain: -0,1%).

Commerzi cun l'exterior: ils pli impurtants partenaris l'onn 2018

Commerzi cun l'exterior: ils pli impurtants bains

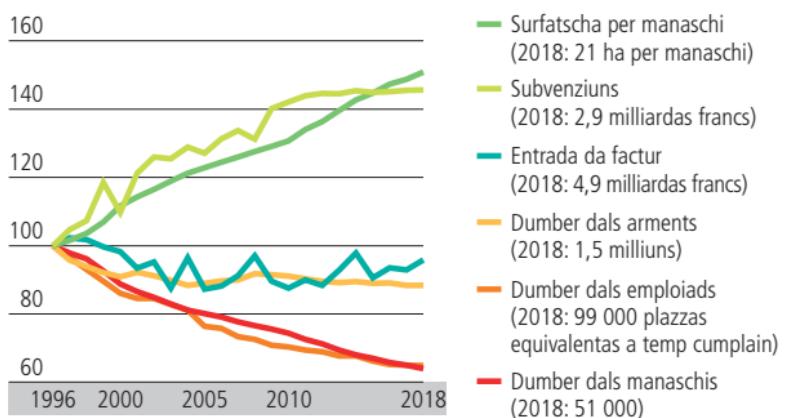
	Import					Export	
	2000	2017	2018	2000	2017	2018	
Total	139 402	265 572	273 389	136 015	294 894	303 886	
da quai:							
Victualias, products da giudiment	7 197	10 590	10 862	3 239	8 682	8 980	
Textilias, vestgadira, chalzers	8 905	10 550	11 662	3 891	4 200	4 863	
Chemicalias	21 899	46 741	50 159	35 892	98 596	104 372	
Metals	10 735	14 481	15 907	10 892	13 645	14 402	
Maschinas, electronica	31 583	30 393	32 079	37 137	32 054	33 520	
Vehichels	14 903	19 003	19 299	3 054	5 422	5 020	
Uras	1 622	3 545	4 007	10 297	19 921	21 180	

► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html → Chattar statisticas → Industria e servetschs

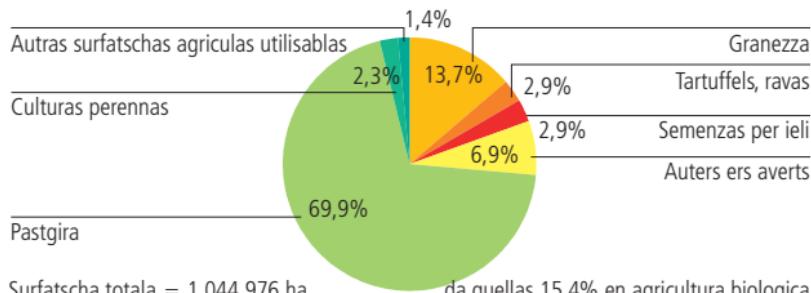
Las surfatschas che vegnan cultivadas da l'agricultura, inclusiv l'economia d'alp, importan 36% da la surfatscha totala da la Svizra. Il dumber dals manaschis agriculs diminuescha en general, però daventan ils manaschis pli gronds e la surfatscha che vegn cultivada a moda biologica s'augmenta. La producziun animalic è il sectur da manaschi predominant. Guaud e bostgaglia cuvran 31% da la surfatscha dal pajais. La surfatscha da guaud crescha oravant tut en las Alps. Dus terzs dals bostgs èn laina da conifera. L'onn 2018 èn vegnids racoltads 5,2 milliuns m³ laina. L'agricultura e l'economia forestala marcan pia la cuntrada. L'onn 2018 han ellas generà 0,7% da la valurisaziun brutta da l'economia svizra.

Intgins indicaturs-clav da l'agricultura

Index 1996=100

Cultivaziun da la surfatscha agricula utilisabla il 2018 senza pastgiras d'alpegiar

Valur da producziun¹ da l'agricultura il 2018

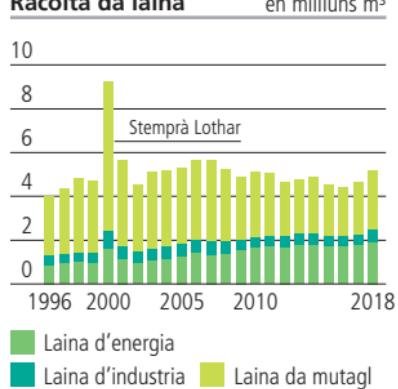
en %

Products vegetals	41,2
Granezza	3,2
Plantas da Pavel	9,4
Verdura e products d'iert	13,1
Fritga ed ivas	5,9
Vin	4,7
Auters products vegetals	4,8
Animals e products animalics	47,5
Arments	12,9
Portgs	8,0
Latg	20,3
Auters animals e products animalics	6,3
Servetschs agriculs	7,1
Activitads secundaras betg agriculas	4,1

1 Valur totala = 10,7 miliardas francs

Racolta da laina

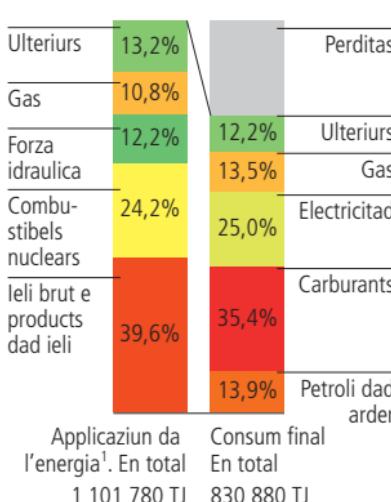
en milliuns m³

► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html

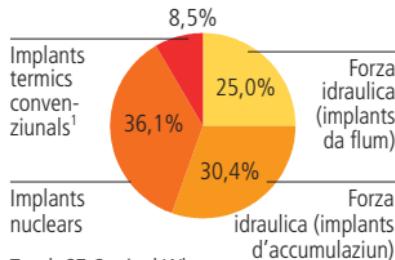
→ Chattar statisticas → Agricultura e selvicultura

Applicaziun da l'energia e consum final il 2018

¹ Incl. surpli d'export dad electricitad (0,5%)

Producziun d'electricitad tenor categoria d'implant electric il 2018

¹ Incl. implants da stgaardar a distanza e diversas energias regenerablas

Energias regenerablas il 2018

Quota al consum final	en %
Total	23,3
Forza idraulica	12,4
Biomassa (lain e biogas)	5,0
Chalira da l'ambient	2,0
Energia fatga cun parts regenerablas dal rument	1,5
Energia solara	1,1
Carburants biogens	1,1
Energia da sereneras	0,2
Energia eroelectrica	0,05

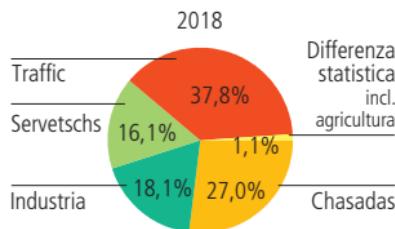
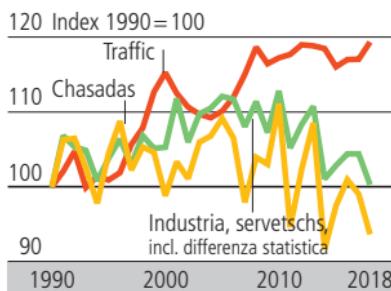
Consum d'energia final en 1000 TJ

Il consum crescha

Il consum d'energia è collià fermamain vi dal svilup economic e demografic. Ils motivs per l'augment dal consum d'energia èn tranter auter il dumber d'abitants crescent, abitaziuns pli grondas, l'augment da producziun e da consumaziun ed ils grevs vehichels a motor – sche quel na vegn betg cumpensà cun optimar l'effizienza d'energia. Cun var 38% dal consum d'energia è stà il traffic l'onn 2018 la gruppera la pli gronda en quest sectur. 63% dal consum d'energia deriva da l'energia da fossils e 23,3% deriva d'energias regenerablas, oravant tut da la forza idraulica.

Consum d'energia final tenor gruppas da consuments

► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html → Chattar statisticas → Energia

► www.bfe.admin.ch (Uffizi federal d'energia) → Versorgung → Statistik und Geodaten

Expensas da construcziun		en milliuns francs, tenor ils pretschs dal 2000				
		1980	1990	2000	2010	2017
Total		34 198	47 588	43 708	49 240	56 744
Expensas publicas		11 389	14 507	15 983	15 958	18 617
Construcziun bassa		6 791	7 740	10 060	9 649	10 391
da quai vias		5 221	4 739	4 502
Construcziun auta		4 599	6 767	5 923	6 309	8 226
Ulterioras expensas		22 809	33 081	27 725	33 281	38 127
da quai abitar		17 147	22 995	26 110

Construcziun d'abitaziuns

	1980	1990	2000	2010	2017
Chasas d abitar novas, cun abitaziuns	20 806	16 162	16 962	14 736	12 315
da quellas chasas d'ina famiglia	16 963	11 200	13 768	9 387	6 570
Abitaziuns novas cun ...	40 876	39 984	32 214	43 632	50 209
1 chombra	2 122	2 010	528	725	1 896
2 chombras	4 598	5 248	1 779	3 913	9 770
3 chombras	7 094	8 937	4 630	10 608	15 254
4 chombras	11 557	12 487	10 783	15 438	14 267
5 chombras u dapli	15 505	11 302	14 494	12 948	9 022

Dumber d'abitaziuns

	1980	1990	2000	2010	2018
Dumber	2 702 656	3 140 353	3 574 988	4 079 060 ²	4 528 902
da quai vidas en %	0,74	0,55 ¹	1,26 ¹	0,94 ¹	1,66 ¹

1 Il 1, da zercladur da l'onn sequent

2 Dapi l'onn 2009 vegn indigtà il dumber d'abitaziuns a basa da la statistica dals edifizis e da las abitaziuns (StatEA)

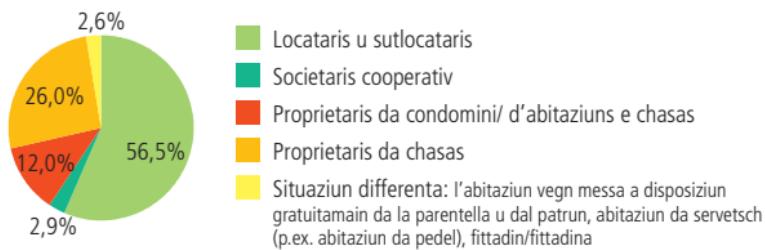
La chasa d'ina famiglia resta la categoria d'edifizis la pli impurtanta

La quota da las chasas d'ina famiglia al dumber total da bajetgs è creschida tranter il 1970 ed il 2018 da 40% sin 57%. Il dumber da chasas d'ina famiglia ch'en vegnidas construidas da nov è dentant sa sminui l'onn 2018 per 0,4% cumpareglià cun l'onn precedent.

La quota da la proprietad d'abitar crescha constatamain dapi 1970

La fin dal 2017 vivevan 38,0% da las chasadas en ina abitaziun d'atgna proprietad. Quai correspunda a 1 413 352 chasadas. Dapi 1970 è s'augmentada la quota da proprietad d'abitar cuntuadament (1970: 28,5%; 1980: 30,1%; 1990: 31,3%; 2000: 34,6%). Il pli ferm è creschi il dumber d'abitaziuns da proprietad en condomini. Dal 2000 al 2017 numnadamenta da 237 716 a 445 559 (+87%). Tar la maioridad da las abitaziuns da proprietad tutgan dentant quellas chasadas che possedan la chasa, en la quala lur abitaziun sa chatta (2000: 809 731; 2017: 967 793).

Gener d'abitadi da las abitaziuns abitadas 2017

► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html → Chattar statisticas → Construir ed abitar

Indicaturs impurtaunts dal turissem

	2016	2017	2018
Purschida (letgs)¹			
Hotels e manaschis da cura	271 710	275 203	274 792
Abitaziuns da vacanzas	163 045	159 063	154 149
Alloschis collectivs	123 208	116 640	115 680
Campadis	123 344	123 096	120 042

Dumonda: pernottaziuns en 1000

Hotels e manaschis da cura	35 533	37 393	38 807
Abitaziuns da vacanzas	6 808	7 319	7 530
Alloschis collectivs	5 270	5 398	5 440
Campadis	2 786	3 174	3 580

Durada dal segiurn notgs

Hotels e manaschis da cura	2,0	2,0	2,0
Abitaziuns da vacanzas	6,7	6,8	6,6
Alloschis collectivs	2,6	2,6	2,5
Campadis	2,9	2,9	2,9

Occupaziun brutta dals hotels e manaschis da cura

en % dals letgs registrads ¹	35,7	37,2	38,7
---	------	------	------

Bilantscha turistica en milliuns francs

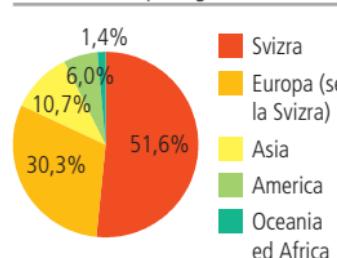
Entradas dals giasts da l'exterior en Svizra	15 756	16 228	16 596
Expensas dals turists svizzers a l'exterior	16 225	17 570	17 949
Saldo	-469	-1 342	-1 352

1 Media annuala dal dumber total da letgs registrads en ils manaschis averts e temporarmain serrads

Destinaziuns da viadis a l'exterior dals Svizzers¹ il 2018

en 1000

Germania	3135
Austria	1078
Italia	2964
Frantscha ²	2441
Europa dal Sidost ³	1322
Europa dal Sidvest ⁴	1909
Ulteriura Europa	2173
Ulteriur mund	1712

Pernottaziuns en l'alloschament il 2018 tenor la proegnientscha dals giasts

1 Populaziun stabla da 6 onns e pli, viadis a l'exterior cun pernottaziuns; total: 16,7 miu.

2 Incl. departaments d'ultramar, Monaco

3 Grezia, Tirchia, Croazia, Bosnia-Erzegovina, Serbia, Albania, Slovenia, Montenegro, Kosovo, Rumania, Bulgaria, Macedonia

4 Spagna, Portugal, Andorra, Gibraltar

Cumportament da viagiar

Dal 2018 han 90,6% da las personas a partir da 6 onns che vivan en Svizra fatg almain in viadi privat cun pernottaziuns. Pli precisamain ha mintga persuna fatg en media 3,2 viadis cun pernottaziuns e 10,6 viadis d'in di. Passa la mesadad (57%) dals viadis cun pernottaziuns èn stads viadis lungs (min. 4 pernottaziuns). 12% dals viadis d'in di e 67% dals viadis cun pernottaziuns èn stads viadis a l'exterior.

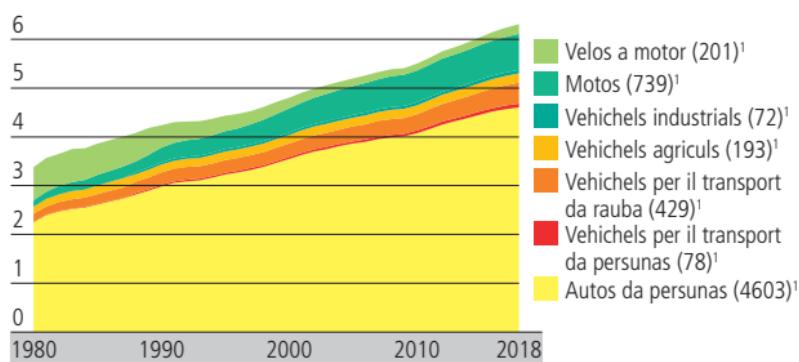
► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html → Chattar statisticas → Turissem

Infrastructura

Cumpareglia cun auters pajais è l'infrastructura da traffic da la Svizra fitg sviluppada. Ella cuvra bundant 2% da la surfatscha totala da la Svizra e var in terz da la surfatscha d'abitadi (tenor la statistica d'areals 2004/09). Tranter auter traversan 5177 km lingias da viafier (stadi 2015), 1859 km vias naziunalas (2018) e 17 816 km vias chantunalas (2018) il pajais.

Dumber dals vehichels a motor sin via

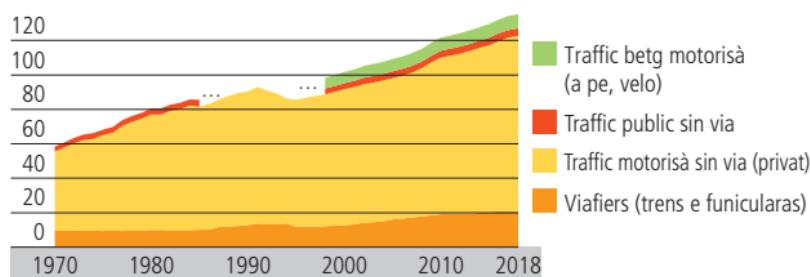
en milliuns

1 En parantesa: il dumber dal 2018, in 1000

Prestaziuns en il traffic da persunas

en milliardas persunas-km per onn

Mobilitad quotidiana il 2015

Media per persuna¹ e di, en Svizra

	Distanza en km	Temp per viadi en min. ²	Distanza en km	Temp per viadi en min. ²
Total	36,8	82,2		
Motivs per il viadi				
Lavur e scolaziun	10,8	20,2		
Cumissiuns	4,8	11,5		
Temp liber	16,3	42,2		
Activitads professiunalas	2,6	3,8		
Servetschs ed accum-pagnament	1,8	3,4		
Auters	0,7	1,1		
Meds da transport				
A pe			1,9	29,8
Velo			0,8	4,0
E-bike			0,1	0,3
Moto (incl. moped)			0,5	1,0
Auto			23,8	33,9
Bus (incl. auto da posta)			1,1	3,4
Tram			0,4	1,5
Tren			7,5	6,7
Auters			0,7	1,8

1 Populaziun permanenta da la Svizra da 6 onns e dapli

2 Senza temp da spetga e da midada

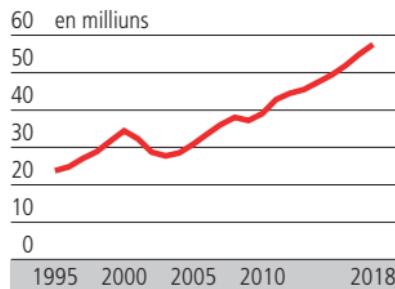
Traffic pendular

Var 9 da 10 personas cun activitat da gudogn en Svizra èn stadas l'onn 2017 pendularias, q.v.d. personas che han bandunà lur edifizis d'abitar per ir a lur plazzas da lavur. Da quellas han circa 71% lavurà ordaifer lur vischnanca da domicil.

Dumber da passagiers d'aviun

L'onn 2018 han las plazzas aviaticas svizras registrà quasi 58 milliuns persunas ch'en arri-vadas u partidas en il traffic da lingia ed en il traffic da charter. Quai èn 23 milliuns u 67% dapli che l'onn 2000.

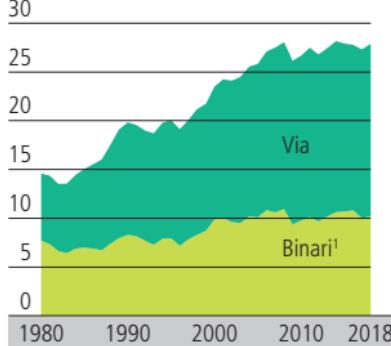
Passagiers d'aviun¹

1 Mo traffic da lingia e da charter; passagiers locals e da transfer arrivants e partents

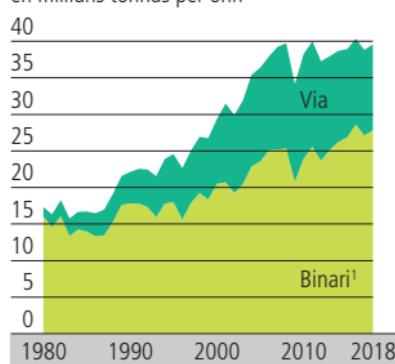
Prestaziuns en il traffic da martganzia

Traffic en total, en milliardas tonnas kilometricas per onn

1 Tonnes (kilometricas) nettas senza il pais dals vehicelos per il transport da rauba (incl. chars annexs), containers e recipients mobilis en il traffic cumbinà

Traffic che traversa las Alps, en milliuns tonnas per onn

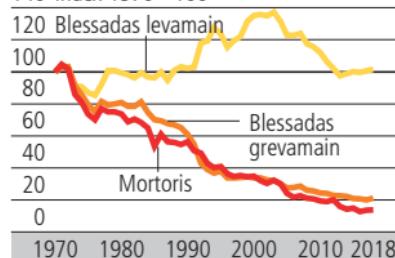
Persunas disgraziadas tenor categorias da traffic il 2018

Traffic sin via

Mortoris	233
Blessadas grevemain	3 873
Blessadas levemain	17 958
Traffic da viafier	
Mortoris	14
Traffic aviatic (civil)	
Mortoris	33

Persunas disgraziadas en il traffic sin via

140 Index 1970 = 100

Custs e finanziaziun dal traffic

Il traffic en Svizra ha chaschunà l'onn 2016 custs totals da 89,7 milliardas francs (senza navigaziun). Inclus en queste custs èn – ultra da las expensas per ils medis da traffic (58%) e per l'infrastructura (17%) – er ils custs dals accidents (11%) sco er dals donns per l'ambient e per la sa-nedad chaschunads dal traffic (13%).

Custs e finanziaziun dal traffic il 2016

	Custs totals en mia. fr.	Finanza-zion dals utilisaders, in %
Via ¹	72,3	85
Viafier	11,2	45
Aria ²	6,2	79
Aua ³	0,3	64

1 Senza traffic planu

2 Senza aviazion generala

3 Stadi dal 2015

► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html → Chattar statisticas → Mobilitad e traffic

	Onn	Svizra	Germania	Grezia
Abitants en 1000	2018 ⁴	8 484	82 792	10 741
Abitants per km ²	2017 ⁴	212	234	82
Quota da las personas sut 20 onns en %	2018 ⁴	20,0	18,4	19,4
Quota da las personas sur 64 onns en %	2018 ⁴	18,3	21,4	21,8
Quota dals esters	2018 ⁴	25,0	11,7	7,6
Naschientschas vivas per 1000 abitants	2017	10,4	9,5	8,2
Naschientschas ordaifer la lètg en %	2017	25,2	34,7	10,3
Aspectativa da vita ¹ dunnas en onns	2017	85,6	83,4	83,9
Aspectativa da vita ¹ umens en onns	2017	81,6	78,7	78,8
Surfatscha totala en km ²	2009 ⁵	41 285	357 108	131 957
Surfatscha dal terren agricul	2009 ⁵	36,9	52,2	40,1
Surfatscha da guaud	2009 ⁵	30,8	32,3	30,7
Emissiuns da gas cun effect da serra en equivalents da CO ₂ (t per abitant)	2017 ⁵	5,6	11,0	8,9
Quota personas activas	2018	84,2	78,6	68,2
Dunnas	2018	79,9	74,3	59,9
Umens	2018	88,5	82,9	76,6
Quota personas senza gudogn (15–74) ILO	2018	4,7	3,4	19,3
Dunnas	2018	5,1	2,9	24,2
Umens	2018	4,4	3,8	15,4
Personas da 15–24 onns	2018	7,9	6,2	39,9
Quota personas senza gudogn per ina lunga durada (15–74) tenor ILO en % da las personas senza gudogn	2018	34,7	40,9	70,3
Product interieur brut (PIB) per abitant en standard da la capacitat da cumpra (SCC)	2018	48 100	37 800	21 100
Index pretsch da consum armonisà (IPCA)	2018	0,9	1,9	0,8
Consum d'energia brut, tonnas equivalents dad ieli brut per abitant	2017 ⁵	3,1	3,9	2,3
Quota da las energias regenerablas al consum d'energia brut en %	2017 ⁵	21,6	13,3	12,0
Letgs en hotels e manaschis da cura per 1000 abitants	2018	32,4	22,3	76,5
Autos da personas per 1000 abitants	2017 ⁵	539	553	...
Accidents da traffic sin via: disgraziads per 1 miu. abitants	2017 ⁵	27	39	68
Expensas per la segirtad sociala en % dal PIB	2017	28,3	29,7	25,2
Custs dal sectur da sanadad en % dal PIB	2017	12,3	11,2	8,0
Mortalidad da pops ²	2017	3,5	3,2	3,3
Giuenilis (18–24) senza scolazion postobligatorica en %	2018	27,1	35,5	12,0
Persunas (25–64) cun la pli auta scolazion terminada sin stgalim terziar en %	2018	43,7	29,1	31,7
Expensas per la scolazion en % dal PIB	2016	5,0	4,5	...
Quota da ristga da povradad ³	2018	7,4	9,0	10,9
Mediana dals entradas d'equivalenza disponiblas, standard da la capac. da cumpra (SCC)	2017	27 018	21 250	9 018
Custs per abitar en % dals entradas dal budget disponiblas	2018	24,8	26,1	40,9

1 Tar la naschientscha

2 Uffants morts en l'emprim onn da vita per 1000 naschientschas vivas

3 En % da la populazion activa

4 Il 1. da schaner

5 Ils 31 da decembre

Spagna	Frantscha	Italia	Pajais Bass	Austria	Svezia	Reginavel Uni	EU-28
46 658	66 926	60 484	17 181	8 822	10 120	66 274	512 379
93	106	203	501	107	25	272	118
19,8	24,3	18,2	22,2	19,5	23,1	23,5	20,8
19,2	19,7	22,6	18,9	18,7	19,8	18,2	19,7
9,8	7,0	8,5	5,8	15,7	8,8	9,5	...
8,4	11,5	7,6	9,9	10,0	11,5	11,5	9,9
46,8	59,9	32,8	51,0	...	54,5	48,2	...
86,1	85,6	85,2	83,4	84,0	84,1	83,1	83,5
80,6	79,6	80,8	80,2	79,4	80,8	79,5	78,3
505 991	632 834	301 336	41 543	83 879	441 370	248 528	...
50,8	46,5	48,7	50,8	34,0	8,5	64,1	...
25,2	25,9	31,0	10,7	40,6	63,3	13,1	...
7,3	6,9	7,1	11,2	9,3	5,2	7,1	8,5
73,7	71,9	65,6	80,3	76,8	82,7	77,9	73,7
68,6	68,2	56,2	75,8	72,0	81,0	73,2	68,3
78,8	75,8	75,1	84,7	81,6	84,4	82,6	79,2
15,3	9,1	10,6	3,8	4,9	6,3	4,0	6,8
17,0	9,1	11,8	4,0	4,7	6,2	4,0	7,1
13,7	9,0	9,7	3,7	5,0	6,4	4,1	6,6
34,3	20,8	32,2	7,2	9,4	17,4	11,3	15,2
41,7	41,6	58,1	36,6	28,9	17,2	26,2	42,9
28 100	32 100	29 700	39 900	39 400	37 300	32 500	31 000
1,7	2,1	1,2	1,6	2,1	2,0	2,5	1,9
2,8	3,8	2,6	4,6	3,9	5,0	2,8	3,3
13,0	10,4	18,1	5,5	28,9	41,5	9,8	13,9
41,6	19,5	37,4	16,7	69,8	24,9
504	491	637	487	555	479	476	...
39	54	56	36	47	25	28	...
23,4	34,1	29,1	29,3	29,4	28,8	26,3	27,9
8,9	11,3	8,8	10,1	10,4	11,0	9,6	...
2,6	3,8	2,6	3,5	2,9	2,4	3,8	3,5
32,6	15,7	31,6	27,5	19,9	29,2	15,2	...
37,3	36,9	19,3	38,3	32,7	43,2	43,2	...
4,1	5,4	3,8	5,5	5,4	7,1	5,4	...
13,0	7,1	12,3	6,1	8,0	7,1	11,4	9,6
15 508	20 338	16 506	21 184	23 343	20 159	18 043	...
17,3	17,5	16,2	23,4	18,1	21,6	25,9	21,1

Summas da bilantscha e gudogns da las bancas il 2018

Gruppas da bancas	Dumber d'institus		Summa da bilantscha en miu. fr.	Profit/Perdita	Effectiv dal persunal in equivalenza a temp cumplain
	2000	2018			
Total	375	248	3 225 003	11 512	107 388
Bancas grondas	3	4	1 520 781	4 913	37 050
Bancas chantunalas	24	24	600 318	2 934	17 357
Bancas da la bursa	57	43	228 729	1 521	15 723
Bancas dominadas da l'ester	127	74	222 561	235	14 805
Bancas Raiffeisen	1	1	225 333	541	9 215
Ulteriuras bancas	7	14	209 730	664	7 672
Bancas regiunalas e cassas da spargn	103	60	120 283	409	3 915
Filialas da bancas estras	23	23	90 944	232	1 129
Banchiers privats	17	5	6 323	63	523

Structura da bilantscha da las bancas il 2018

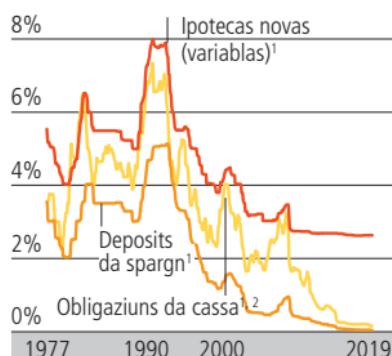
Activas	en %
Total	100
da quai exterior	39,8
Pretensiuns ipotecaras	32,0
Pretensiuns visavi clients	18,6
Meds liquids	15,8
Pretensiuns visavi bancas	7,5
Pretensiuns operaziun cun vaglias	6,4
Participaziuns	4,1
Ulteriuras	15,6
Passivas	
Total	100
da quai exterior	41,4
Duairs da deposits da clients	56,3
Emprests ed emprests ipotecars	12,3
Duairs visavi bancas	11,8
Duairs operaziun cun vaglias	3,9
Ulteriuras	15,7

Curs da devisas en Svizra¹

	2015	2017	2019
\$ 1	0,963	0,985	0,994
¥ 100	0,795	0,878	0,912
€ 1	1,068	1,112	1,112
£ 1	1,471	1,268	1,268

1 Curs d'acquist da las bancas, media annuala.
2019: curs mesaun

Tschains

1 Fin il 2007: valor media da tut las bancas chantunalas, a partir dal 2008: valor media da 60 instituts (incl. tut las bancas chantunalas)

2 Fin il 2007: per ina durada da 3–8 onns, a partir dal 2008: per ina durada da 5 onns

Prestaziuns da las assicuranzas il 2018

Rom d'assicuranza	Miu. Fr.	En %
Total	30 531	100
Vita	13 176	43,2
Malsogna	7 907	25,9
Vehichel a motor	3 762	12,3
Accidents	2 101	6,9
Responsabludad civila	779	2,6
Fieu	421	1,4
Ulteriurs	2 386	7,8

Assicuranzas privatas il 2018 en milliuns francs

Rom d'assicuranza	Premias ¹	Prestaziuns ¹
Total	115 037	97 613
Assicuranza da vita	31 511	34 043
Accidents e donns	42 203	31 079
Reassicuranza	41 323	32 490

1 En Svizra ed a l'exterior

► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html

→ Chattar statisticas → Daners, bancas, assicuranzas

► www.snb.ch (Banca nazionala svizra)

► www.finma.ch (Autoritat federala per la survegianza dals martgads da finanzas) → Privatversicherungen

Ils trais nivels dal sistem da la segirtad sociala

Il sistem da la segirezza sociala en Svizra sa lascha preschentar a maun da trais stgalims:

Tar l'emprim stgalim tutga – ultra da la segirada individuala dals custs da viver – il provediment da basa. El è accessibel a tuts e cumpiglia il sistem da furmaziun ed il sistem giuridic sco er la segirezza publica.

Il segund stgalim cumpiglia tut las assicuranzas socialas e duai prevengnir a las ristgas en connex cun vegliadetgna, malsogna, invaliditat, dischoccupaziun e maternitad.

Il terz stgalim la finala cumpiglia l'agid social en il senn pli vast. L'agid social economic, che vegn er numnà agid social en il senn pli stretg, è l'ultima part dal sistem da la segirezza sociala. El vegn applitgà pir, cur che outras prestaziuns, p.ex. da las assicuranzas socialas, n'en betg disponiblas u èn exauridas. Ultra da quai premetta el ch'ils retschaviders da prestaziuns sajan en ina situaziun da basegn: el vegn pajà mo a persunas en relaziuns economicas modestas.

Davant l'agid social economic, er sin il terz stgalim, exista ina retscha d'ulteriuras prestaziuns socialas dependentas d'in basegn. Questas prestaziuns duain impedir ina dependenza da l'agid social economic. Latiers appartegnan las prestaziuns supplementaras, il pajament anticipà d'aliments sco er – sin plau chantunal – subsidis d'abitar, subsidis a famiglias, subsidis da dischoccupaziun e subsidis da vegliadetgna e d'invaliditat.

Expensas totalas per la segirtad sociala

Per l'onn 2017 han las expensas totalas da la segirtad sociala muntà a 190 milliardas francs. Da questa summa èn vegnidias pajadas 175 milliardas francs per las prestaziuns socialas sco talas. Var quatter tschintgavels da quellas van sin il conto da las assicuranzas socialas (pia il segund nivel dal sistem da la segirtad sociala).

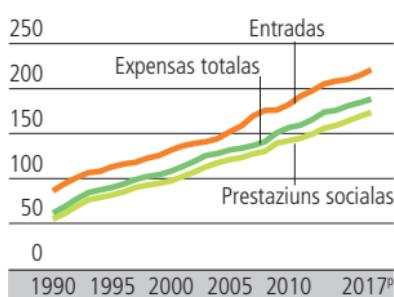
Segirtad sociala: expensas ed entradas

en milliardas francs, pretschs currents

	1990	2000	2010	2015	2017 ^p
Expensas totalas	62,8	108,9	157,9	181,8	189,5
da quai prestaziuns socialas	55,9	98,2	143,0	165,1	174,7
en % cun il PIB	15,6	21,4	23,5	25,2	26,1
Entradas totalas	87,2	132,3	183,2	211,3	222,4

Segirtad sociala: expensas ed entradas

en milliardas francs

Prestaziuns socialas tenor funcziuns il 2017^p

	en %
Vegliadetgna	42,4
Malsogna, tgira da la sanadad	31,7
Invaliditat	8,1
Survivenza	4,8
Famiglia, uffants	6,0
Dischoccupaziun	3,6
Isolaziun sociala	2,4
Alloschi	1,1

Expensas per tge?

La repartiziun da las prestaziuns socialas sin las singulas ristgas e sin ils singuls basegns (funcziuns da las prestaziuns socialas) è ordvart ineguala: Passa quatter tschintgavels da las prestaziuns socialas van a favur da vegliadetgna, malsogna / provediment da la sanadad ed invaliditat.

Assicuranzas socialas: beneficiaris il 2018

en 1000

AVS: rentas da vegliadetgna	2363,8	PP: rentas d'invaliditat	114,5
AVS: rentas supplementaras	52,6	AI: rentas d'invaliditat	248,0
AVS: rentas da survivents	191,1	AI: rentas supplementaras	68,6
PS a l'AV ¹	209,2	PS a l'AI	115,1
PS a l'AS ¹	3,8	AA ² : rentas da survivents	18,0
PP: rentas da vegliadetgna	798,6	AA ² : rentas d'invaliditat	79,6
PP: rentas per vaivas e vaivs	191,0	ADI ³	310,3

1 Prestaziuns supplementaras a l'assicuranza per la vegliadetgna/assicuranza da survivents

2 Assicuranza d'accidents

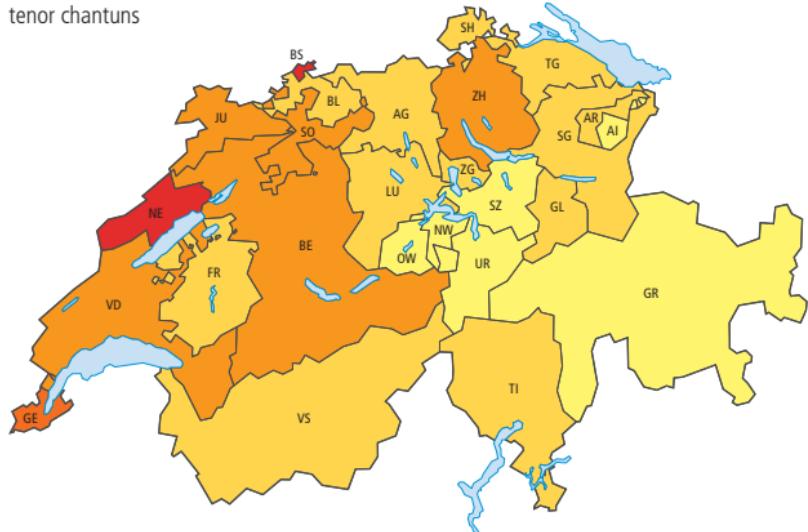
3 Assicuranza da dischoccupads

Assicuranza da malsauns

Las premias chantunalas en media per onn ed assicurà da l'assicuranza da malsauns obligatoria èn s'augmentadas da 2 091 a 3 735 francs tranter ils onns 2002 e 2018. L'onn 2018 han persunas creschidas pajà 4 373 francs premia annuala media, giuvens creschids 3 850 francs ed uffants 1154 francs. Ins po però constatar grondas differenzas tranter ils chantuns. Il 2018 han ils assicurads pajà en il chantun Basilea-Citad en media ina premia da 5 005 francs, en il chantun Appenzell Dadens da 2 666 francs.

Quota d'agid social il 2018

tenor chantuns

Quota dals beneficiaris d'agid social da la populaziun residenta, en %

█ < 1,5 █ 1,5 – 2,9 █ 3,0 – 4,4 █ 4,5 – 5,9 █ ~ 6,0 CH: 3,2

Augment da las expensas per l'agid social

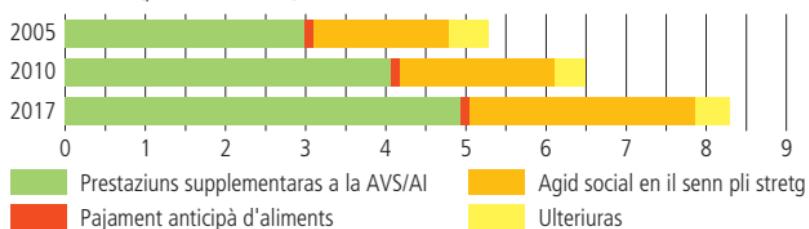
L'onn 2017 èsi vegnì dà ora en Svizra netto 8,3 milliardas francs per l'agid social en il senn pli vast (s.p.v.), circa 101 milliuns francs dapli che l'onn precedent (+1,2%). Circa il 60% da questas expensas èn idas a favur da las prestaziuns supplementaras tar la AVS/AI (4,9 milliardas francs), in ulterior terz a favur da l'agid social en il senn pli stretg (s.p.s.) (2,8 milliardas francs). Las ulteriuras prestaziuns da l'agid social s.p.v.

(subsidis da vegliadetgna e d'invaliditat, subsidis da dischoccupaziun, subsidis a famiglias, pajaments anticipads d'aliments e subsidis d'abitar) han importà tut en tut mo 6,4 pertschient da las expensas. Cun 977 francs per abitant è la media da las expensas annualas per l'agid social s.p.v. stada per 1,5% pli auta che l'onn precedent. Las expensas per retschavider d'agid social s.p.s. èn creschidas per 1,0% da 9 961 francs l'onn 2016 a 10 116 francs l'onn 2017.

Ils purtaders principals da l'agid social s.p.v. èn ils chantuns. L'onn 2016 han els surpiglià 44,3% da las expensas nettas, 36,9% èn ids a quint da las vischnancas e 18,0% èn vegnids pajads da la Confederaziun.

Expensas nettas per prestaziuns socialas tenor il basegn

En mia. francs (pretschs currenti)

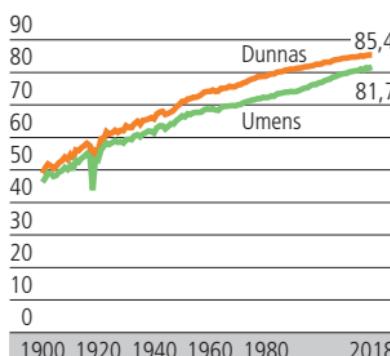

Retschavidras e retschaviders d'agid social

L'onn 2018 han 272 700 personas en Svizra retschavì almain ina giada ina prestaziun finanziala da l'agid social economic. La quota d'agid social importa l'onn da gestiun 3,2%. 49 300 dossiers èn vegnids liberads da l'agid social. Da quai resulta ina quota da liberaziun naziunala da 28,1% (per motivs metodics sa referescha la quota da liberaziun a l'onn 2017). L'onn 2018 pon ins osservar ina diminuziun dal dumber da retschavidras e retschaviders d'agid social da 2% en cumparegliazion cun l'onn precedent. La quota d'agid social diminuescha medemamain, da 3,3% a 3,2% ed è pia l'onn da gestiun puspè sin il nivel da l'onn 2015. Tras quai resulta per l'emprima giada dapi l'onn 2008 ina reducziun tant da la quota d'agid social sco er dal dumber absolut da retschavidras e retschaviders d'agid social. Il pli fitg sa mussa questa diminuziun tar las personas maridadas (-4,0%) sco er tar las personas en la vegliadetgna da 18–25 (-5,5%) e da 26–35 onns (-4,4%). Questa tendenza na po dentant betg vegnir confermada per la gruppa da vegliadetgna da personas tranter 56 e 64 onns, da la quala il dumber è s'augmentà levamain per 2,4%. Er il dumber da las personas estras che survegnan agid social è sa reduci (-2,6%); quel da las Svizzers e dals Svizzers sa diminuescha per -1,5%. Envers l'onn 2017 n'en las gruppas da ristga però betg sa midadas. Per uffants e giuvenils, per personas estras e per personas divorziadas è la ristga da stuair dumandar agid social bler pli auta che per la media.

Quota d'agid social il 2018	en %
Total	3,2
Classas da vegliadetgna	
0–17 onns	5,2
18–25 onns	3,6
26–35 onns	3,7
36–45 onns	3,8
46–55 onns	3,4
56–64 onns	2,9
65–79 onns	0,2
Persunas da naziunalidad svizra	2,3
Umens	2,4
Dunnas	2,1
Persunas da naziunalidad estra	6,1
Umens	5,8
Dunnas	6,5

► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html → Chattar statisticas → Segirtad sociala

Aspectativa da vita

L'aspectativa da vita è creschida extraordinariament l'ultim tschientaner. In motiv per questa creschientcha è cunzunt stada la diminuziun da la mortalitat da poppins e d'uffants pitschens. Er ils ultims onns è l'aspectativa da vita creschida anc vinvant: tar las dunnas è ella s'augmentada per 4,2 onns dapi l'onn 1991, tar ils umens per 7,6 onns (2018). Ils

umens moran savens prematuramente (avant il 70. onn da vita) – cunzunt pervia d'accidents, d'effects da violenza, da cancer dal pulmun e da malsognas ischemas dal cor.

Stadi da sanadad 2017

86% dals umens e 83% da las dunnas indigeschan dal 2017 d'avair ina buna u fitg buna sanadad e be 4% dals umens u da las dunnas sa sentan malsauus u fitg malsauus. Ma betg darar paron problems corporals u psichics temporars d'avair ina influenza negativa sin la lavur e la vita da mintgadi. L'onn 2017 n'avain nus betg pudì ir a lavur durant 8 dis en media.

Malsognas infectusas¹ il 2018

Infecziuns gastrointestinalas acutas	9 151
Meningitis	63
Epatitis B	34
Tuberculosa	511
AIDS	77

¹ Cas novs da malsogna

Accidents il 2018

	Umens	Dunnas
Accidents da lavur	202 277	71 398
Accidents ordaifer il temp da lavur	328 503	236 514

Impedids¹ il 2018

	Umens	Dunnas
Part da las rentas		
Quart da renta	5 469	6 043
Mesa renta	14 994	15 151
Renta da trais quarts	7 277	6 709
Renta cumplaina	88 094	74 207

¹ Retschaviders da rentas da l'Assicuranza d'invalitudat

Raschuns da mort il 2017

	Mortoris		Quota da mortalitat ¹	
	Umens	Dunnas	Umens	Dunnas
Tut las raschuns da mort	32 405	34 566	513,0	349,0
da qui:				
Malsognas infectusas	360	446	5,7	4,4
Malsognas da cancer en total	9 523	7 772	154,0	102,0
Sistem da la circulaziun dal sang	9 589	11 453	143,0	96,0
Malsognas dal cor ischemas	3 907	3 203	59,4	27,3
Malsognas cerebrovasculares	1 462	2 063	21,4	18,1
Organs da respiraziun en total	2 328	2 321	34,5	22,3
Accidents ed intervenziuns violentas	2 189	1 545	40,6	18,7
Accidents en total	1 324	1 210	23,1	12,0
Suicidis	773	270	15,6	5,6

¹ Quota per 100 000 abitants (standardisada tenor vegliadetgna)

Mortalitat da pops

	1970	1980	1990	2000	2010	2018
per 1000 naschientschas vivas	15,1	9,1	6,8	4,9	3,8	3,3

Consum dad alcohol, tubac e drogas illegalas il 2017

Drogas illegalas vegnan consumadas surtut da giuvenils e da giuvens creschids. Dal 2017 han consumà ca. 12% da las persunas tranter 15 e 39 onns cannabis. Ord vista da la sanadad publica è però il consum d'alcohol e da tubac bler pli gravant. En tut fimavan dal 2017 ca. 27% da la populaziun; 23% da las dunnas e 31% dals umens. Questas cifras èn sa sbassadas levamain dapi il 1992. Ellas èn dentant restadas constantas dapi la davosa enquisa da sanadad dal 2012. La quota da las persunas che consumeschan mintga di alcohol è sa sminuida a 11% (1992: 20%). 15% dals umens e 7% da las dunnas consumeschan mintga di alcohol.

Prestaziuns il 2017		en % ¹	
		Umens	Dunnas
Consultaziuns dal medi		74,4	87,9
Dis d'ospitalisaziun		10,6	13,4
Spitex		1,8	3,8

1 Populaziun a partir da 15 onns

Medis e dentists per 100 000 abitant

	1990	2018
Medis cun ina pratica ¹	153	226
Dentists	48	51

1 A partir dal 2008, medis cun actividad principal en il sectur ambulant

Rata d'ospitalisaziun en ils ospitals acuts il 2018

	Total	Umens	Dunnas
15–59 onns	10,0	8,2	11,9
60–79 onns	24,2	27,1	21,5
80+ onns	44,7	50,9	40,9

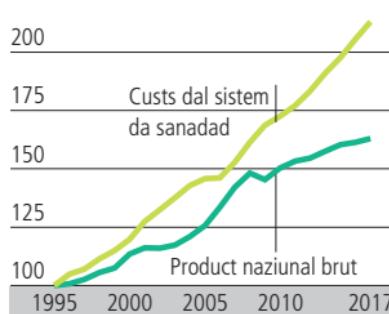
1 da la gruppera sociala pertutgada

Chasas d'attempads e da tgiras en 1000

	2010	2018
Dumber da clients: en total	138,9	162,7
da quai:		
Clients ≥ 80 onns	105,7	122,1
Umens	26,8	34,1
Dunnas	78,9	88,0

Custs da sanadad

225 Index 1995=100

Il 2017 èn vegnids impundidis 12,4% dal product nazional brut per la sanadad publica; il 1990 mo 7,8%. In motiv principal per quest augment è il svilup da la purschida: p.ex. dapli prestaziuns, spezialisaziun e tecnisaziun, dapli confort. Main important è percuter il fatg che la glieud vegn pli veglia.

en milliuns francs

	2010	2017
Total	65 158	82 774
Tractament curativ staziunar	13 373	15 718
Tractament curativ ambulant	17 145	22 133
da quai:		
Ospitals	4 706	6 962
Medis	7 428	9 374
Dentists	3 861	4 225
Reabilitaziun	2 764	3 663
Tgira da lunga durada	12 589	15 943
Servetschs da sustegn ¹	3 526	6 561
Bains da sanadad ²	11 135	13 662
da quai:		
Apotecas	6 628	7 108
Medis	3 143	4 630
Prevenziun	1 707	1 937
Administraziun	2 918	3 157

1 Sco analisas da labor, radiologia, transports; a partir da 2010 inclusiv prestaziuns d'utilidad publica

2 Medicaments ed apparats terapeutics

► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html → Chattar statisticas → Sanadad

Svilup ad in spazi da furmaziun svizzer

Il sistem da furmaziun da la Svizra è caracterisà fermamain dal federalissem. La diversitat dals differents sistems da furmaziun sa mussa oravant tut en la scola obligatoria: tut tenor il chantun datti per exemplèl sin il stgalim secundar I dus, traïs u quatter tips da prestazion. Il sistem da furmaziun svizzer è en svilup. En il rom da l'armonisaziun da la scola obligatoria vegn l'obligaziun d'ir a scola extendida da 9 ad 11 onns. En la gronda part dals chantuns èsi ussa obligatoric da frequentar il stgalim preliminar ch'era fin ussa facultativ. Er sur la scola obligatoria ora han già lieu ils ultims traïs decennis refurmazion da las structuras naziunalas (introducziun da novs tips da maturitat, da las scolas autas spezialisadas e da las scolas autas da pedagogia, realisaziun da la refurma da Bologna). Questas refurmazion demussan er che la dumonda da furmaziun crescha cintinuadament.

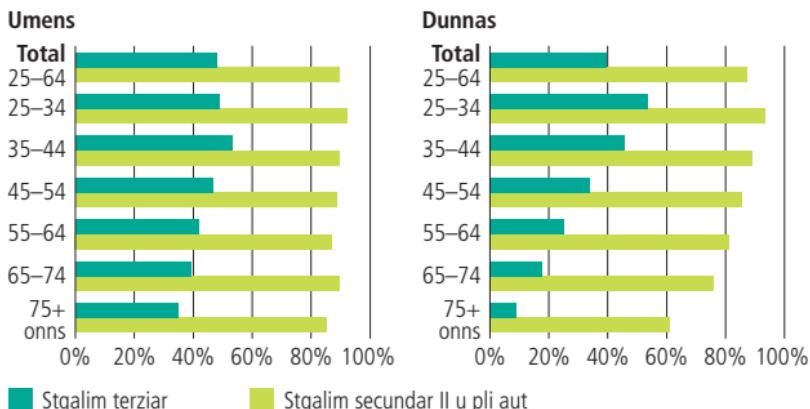
Scolars e students

Stgalim da scola	Dumber en 1000			Quota da dunnas, en %		
	2000/01	2005/06	2017/18	2000/01	2005/06	2017/18
Total	1 433,5	1 486,5	1 616,9	47,8	48,1	48,5
Scola obligatoria	949,0	947,7	944,7	48,7	48,6	48,5
Stgalim primar 1–2	148,2	146,5	171,9	48,4	48,4	48,4
Stgalim primar 3–8	473,7	454,1	494,0	49,3	49,2	49,1
Stgalim secundar I	278,5	298,4	247,5	49,7	49,6	49,3
Plan d'instrucziun spezial	48,6	48,7	31,3	37,9	37,7	34,7
Stgalim secundar II	315,7	324,5	365,3	47,8	47,5	47,2
Stgalim terziar	160,5	204,7	306,9	72,3	46,8	49,9
Furmaziun professiunala superiura	38,7	38,2	59,0	52,9	43,6	44,3
Scolas autas universitaras	96,7	112,4	150,7	45,6	49,1	50,6
Scolas autas professiunala (incl. SAP)	25,1	54,1	97,2	25,9	44,4	52,0

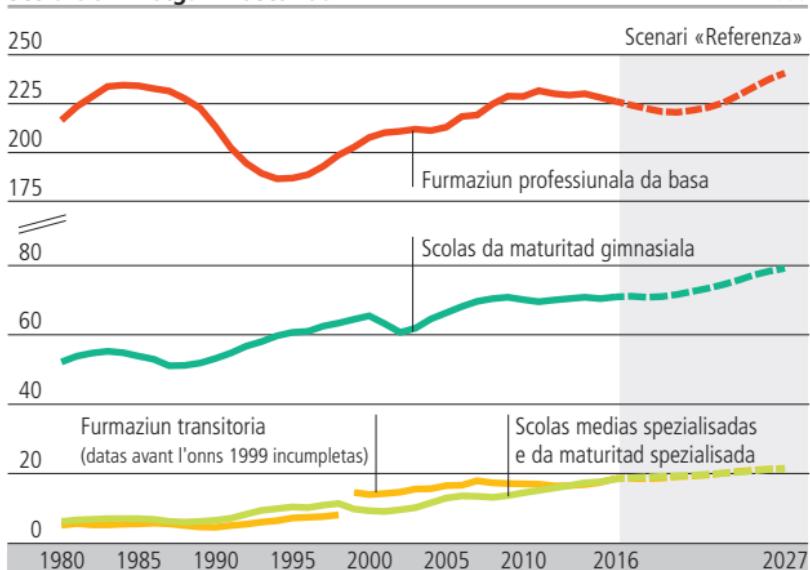
Reducì las differenzas tranter las schlattainas

Da l'expanszion da la furmaziun dals ultims decennis han profità oravant tut las dunnas. Oz cumenzan praticamain tuttina bleras dunnas sco umens ina scolaziun postobligatoria e la termineschian er. Entant che la relaziun tranter las schlattainas è sa gulivada en las scolaziuns a las scolas autas, termineschian anc adina dapli umens che dunnas ina furmaziun professiunala superiura. Correspondentamain èn umens en media anc adina pli ditg en scolaziun che dunnas. En la scola obligatoria hai damain mattas che mats en l'instrucziun cun in plan d'instrucziun spezial (classas spezialas e scolas spezialas) ed en ils programs dal stgalim secundar I cun competenças da basa, ma dapli mattas che mats en ils programs cun pretensiuns extendidas. Differenzas ordvart cleras datti anc adina tar la tscherna dal sectur professiunal, e quai tant en la furmaziun professiunala sco er en las scolas autas. Differents roms vegnan dominads ubain da dunnas, ubain dad umens. Quai po vegnir attribuì betg sco ultim a musters da veglias repartiziun da las rollas. En la furmaziun professiunala predomineschan ils umens en l'industria ed en il mastergn, las dunnas en la vendita sco er en la tgira da la sanadad e dal corp. En las scolas autas prefereschian ils umens plitgunsch ils secturs tecnica, scienzas natiralas ed economia, las dunnas s'interessan plitost per las scienzas umanas, per las domenas dals fatgs socials e da l'art applitgà.

Stadi da furmaziun il 2018

Scolars sin il stgalim secundar II

La participaziun a la furmaziun s'augmenta

La participaziun a la furmaziun sin il stgalim secundar II ed oravant tut sin il stgalim terziar è s'augmentada cleramain ils ultims 30 onns. Quai pertutga oravant tut er scolaziuns che pussibiliteschan l'access ad ina scola auta. Uschia è la quota da maturidad (gimnasiala, professiunala e spezialisada) crescida da 25,7% l'onn 2000 a 39,6% l'onn 2017. En las scolas autas è il dumber da studentas e students pli che sa dublegià tranter ils onns 2000 e 2017. Quai betg sco ultim pervia da la fundaziun da las scolas autas spezialisadas e da las scolas autas da pedagogia.

En correspundenza cun quest svilup vegni spetgà ch'il nivel da furmaziun da la populaziun da la Svizra vegnia a s'augmentar cleramain durant ils proxims onns. La quota da las personas cun in diplomi terziar da la gruppera da la populaziun da las personas tranter 25 fin 64 onns dastgass s'augmentar da 40% l'onn 2014 sin in nivel da 50% l'onn 2027.

Scolaziuns terminadas il 2018

	Total Dunnas	Dunnas en %
Stgalim secundar II		
Attest. da la matur. gimnasiala	18 787	58,5
Attestats da la maturidad profesionala	14 228	46,9
Diploms da la scolaziun prof. ¹	69 036	45,1
Stgalim terziar		
Scolaziun profesionala superiura		
Diploms da scolas prof. superiuras	9 112	50,1
Diploms federales	2 840	27,4
Certificats prof. federales	14 575	38,3
Scolas autas spezialisadas		
Diploms	1 066	49,1
Diploms da bachelor	17 014	56,1
Diploms da master	4 658	55,4
Scolas autas universitaras		
Licenziats/diploms	99	81,8
Diploms da bachelor	14 659	51,8
Diploms da master	14 158	50,2
Doctorats	4 164	44,8

1 Incl. attestats federales professionalas

Persunas d'instrucziun il 2017/18

	Equivalent en temp cumplain	Dunnas en %
Scola obligatoria ¹	59 828	75,9
Stgalim primar 1–2	9 034	95,0
Stgalim primar 3–8	31 043	83,1
Stgalim secundar I	19 751	55,1
Stgalim secundar II ²	17 552	44,1
Scolas autas universitaras	43 956	44,8
Professurs/professuressas	4 116	23,4
Ulteriurs docents	2 590	29,8
Assistents ³	22 503	43,9
Scolas autas prof. (incl. SAP)	17 852	47,2
Professurs/professuressas	1 817	30,5
Ulteriurs docents	6 195	42,4
Assistents ³	4 381	45,4

1 Senza scolas cun in plan d'instrucziun spezial, dumbraziun dubla pussibel

2 Scolas d'instrucziun generala e profesionala

3 Incl. collavuraturas scientifics

Furmaziun supplementara

La maioritad da la populaziun en Svizra (quasi 80% da la populaziun permanenta tranter 25 e 64 onns) è sa participada l'onn 2016 ad almain in'activitat da furmaziun supplementara. En quest connex datti ina relaziun positiva tranter l'integrazion en il martgà da lavour ed il nivel da furmaziun d'ina vart e la participaziun ad occurrenzas da furmaziun supplementara da l'autra vart.

In pajais activ en la perscrutaziun

L'activitat da perscrutaziun e da svilup (P+S) en in'economia publica è in factur economic impurtant per il pajais. Cun ina quota da P+S da 3,4% dal product interior brut (2017) è la Svizra in dals stadis ils pli activs en la perscrutaziun. L'onn 2017 èn vegnids impundids en Svizra circa 22,6 milliardas francs per P+S. Da quels èn vegnids 69% da l'economia privata ed ulteriurs 28% da las scolas autas; ils ulteriurs 3% sa repartan sin la Confederaziun e sin differentas organisaziuns privatas senza intent da gudogn.

Las activitads P+S da las firmas svizras a l'exterior èn tradiziunal-main fitg grondas. Las expensas correspondentes da l'economia privata a l'exterior han importà l'onn 2017 15,3 milliardas francs ed èn cun quai quasi medem autas sco las 15,6 milliardas francs ch'en vegnidas impundidas en Svizra.

Expensas publicas per la furmaziun il 2017

en milliardas francs

Total	38,1
da quai salaris	25,3
Scola obligatoria (incl. scolina)	16,8
Scolas spezialas	1,9
Scolaziun prof. da basa	3,6
Scolas d'instrucziun generala	2,3
Furmaziun profesionala superiura	0,4
Scolas autas universalas	8,2
Incumbensas betg divisiblas	0,6

► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html

→ Chattar statisticas → Furmaziun e scienza

Midadas en la cuntrada da la pressa

Dapi la midada dal millenni è il martgà svizzer da gassetas quotidianas sa midà cumplettamain. En la Svizra tudestga è la gasetta gratuita «20 Minuten» cun 1,3 milliuns lecturas e lecturs per ediziun la pli gronda gasetta dal di. Cun 496 000 lecturas e lecturs è «20 minutes» sa sviluppà er en la Svizra franzosa al titel che vegn legì il pli savens. En la Svizra taliana stat anc ina gasetta cumprada – «Il Corriere del Ticino» – a la testa da las gassetas quotidianas (98 000 lecturas e lecturs). La «20 minuti» ch'è vegnida lantschada l'onn 2011 ha però già 92 000 lecturas e lecturs.

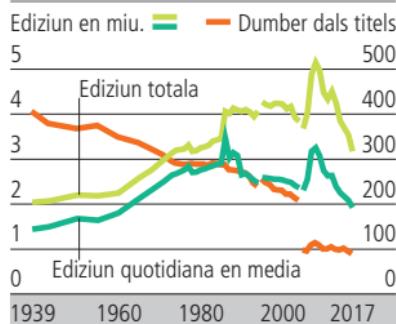
Internet e telefonia mobila

Vers la fin dal 20. tschientaner ha il progress da la telefonia mobila surpassà quel da l'internet, avant ch'il spustament a l'internet mobil ha cumenzà. Il dumber d'attatgs da telefons mobilis è s'augmentà da 0,1 milliuns l'onn 1990 sin 11 milliuns resp. 130 attatgs per 100 abitantas ed abitants la fin da l'onn 2018. Entant ch'il dumber da persunas da 14 onns e dapli che dovràn regularmain l'internet (pliras giadas l'emna) importava l'onn 1998 anc 0,7 milliuns, èn quai stads già 5,9 milliuns il cumenzament da l'onn 2019. La convergenza sa mussa cleramain a maun dal fatg ch'il dumber da contracts da telefonia mobila, che permettan d'acceder a l'internet, crescha fermamain. Quest dumber è creschì da 3,4 milliuns l'onn 2010 sin 8,4 milliuns l'onn 2017. Il commerzi electronic sa sviluppa cuntinuadamaian. Il dumber da persunas ch'han effectuà almain ina cumpra online en il decurs dals ultims 12 mais è s'augmentà per 50% dapi l'onn 2010. L'onn 2019 importava el 5,3 milliuns.

Las diesch bibliotecas las pli grondas

L'onn 2018 possedevan las diesch bibliotecas cun la purschida la pli gronda collecziuns cun totalmain circa 55,3 milliuns documents.

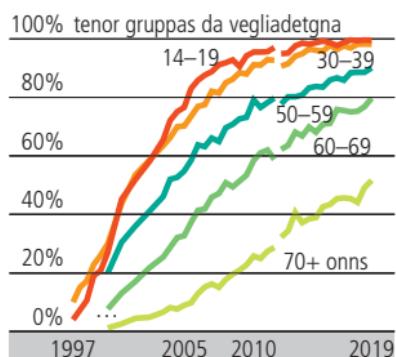
Svilup dal gassetas cunter pajament

Funtauna: Associazion da las medias svizras/WEMF (resguardads èn titels d'interess general che cumparan almain ina giada l'emna)

Internet

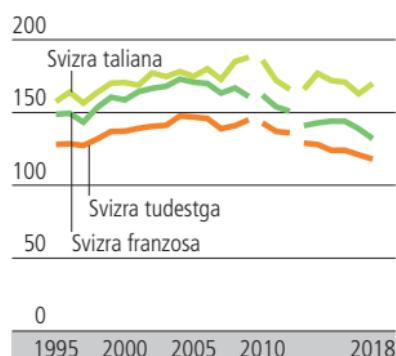
Utilisaders regulars¹

1 Utilisaziun da l'internet pliras giadas per emna
Funtaunas: Net-Metrix-Base, UST

Utilisaziun da la televisiun

en minutus per di ed abitant

Funtauna: Mediapulse SA; dapi il 2013 Kantar Media, 1983–2012 Telecontrol (basa: populaziun a partir da 3 onns, valur media per di (gli–du))

Utilisaziun dal radio

en minutus per di ed abitant

	2008	2013	2018
Svizra tudestga	109	109	102
Svizra franzosa	99	89	79
Svizra taliana	99	104	97

Funtauna: Mediapulse SA Radiocontrol (basa: populaziun a partir da 15 onns, valur media per di (gli–du))

Monuments istorics e museums

Radund 75 000 monuments architectonics eran l'onn 2016 en Svizra sut protecziun lianta per las proprietarias ed ils proprietaris. Da quels eran stgars 4% edifizis d'impurtanza naziunala, ils auters eran d'impurtanza regionala u locala. Quasi mintga dieschavel monument architectonic protegì era in edifizi sacral. L'onn 2018 ha l'Uffizi federal da statistica dumbrà 1118 museums en Svizra che conservavan tut en tut 75,7 milliuns ovras ed auters objects e che han gi 13,3 milliuns entradas.

Expensas da las chasadas privatas per la cultura e per las medias

L'onn 2017 han chasadas privatas duvrà bundant 15,8 milliardas francs per la cultura (incl. medias) ubain 354 francs per mais e chasada. Quai èn 6,7% dals custs totais da las expensas da consum. Expensas en il sectur da las medias – p.ex. per gasettas, cudeschs, abunaments da televisiun ed internet (incl. abunaments cumbinads) sco er apparats da reproducziun e da recepziun – furmavan cun 84% (13,3 milliardas francs) la part la pli gronda da tut las expensas culturalas. Laschond davent il sectur da las medias, è vegni spendì cun 810 milliuns francs il pli bler per teaters e per concerts.

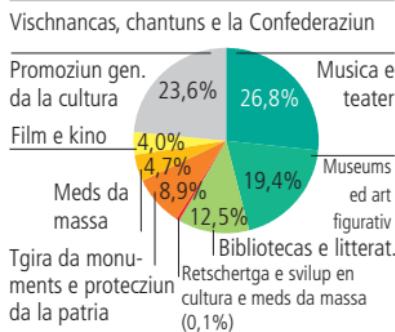
Finanziaziun da la cultura entrais il maun public

L'onn 2017 han la Confederaziun, ils chantuns e las vischnancas spendì pli che in quart da tut las expensas publicas per la cultura en il sectur «musica e teater» (790 milliuns francs). Per il sectur «museums ed art figurativ» han els impundi 571 milliuns francs. Alura suandan ils secturs «bibliotecas e litteratura», «tgira da monuments e protecziun da la patria», «meds da massa» sco er «film e kino» cun contribuziuns da 369, 262, 138 e 117 milliuns francs.

Film e kino en Svizra

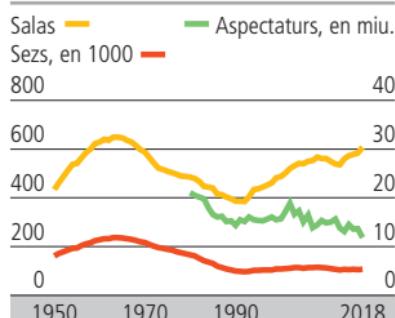
Il cumenzament dals onns 2000 vegnivan mussads en Svizra vers 1300 films per onn. Oz mutta quest dumber a var 2000. La quota da films svizzers è s'augmentada da ca. 10% a stgars 16%. La quota dal martgà dals films svizzers importa en media circa 5% dapi l'onn 2000.

Expensas publicas tenor secturs culturals, 2017

Funtauna: UST/Admin. fed. da finanzas (AFF)

Kino

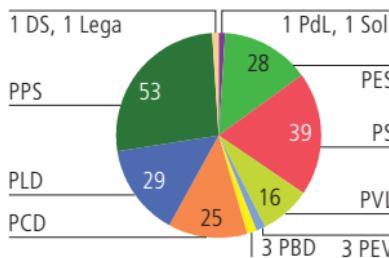

► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html → Chattar statisticas → Cultura, medias, societad d'infurmaziun, sport

Il sistem politic

La Svizra è dapi l'onn 1848 in stadi federal e cumpiglia 26 chantuns. La regenza (Cussegli federal) è in'autoritad collegiala cun 7 commembers (a partir da l'onn 2016: 2 PLD, 2 PS, 2 PPS, 1 PCD). Ella vegn elegida dal parlament. Quel sa cumpona da duas chombras: dal Cussegli naziunal (represchentanza dal pievel, 200 sezs) e dal Cussegli dals chantuns (represchentanza dals chantuns, 46 sezs). Plinavant influeneschan vasts dretgs dal pievel (dretg d'iniziativa e da referendum) e votaziuns dal pievel il sistem politic da la Svizra.

Mandats en il Cussegli naziunal il 2019

Mandats en il Cussegli dals chantuns il 2019

Elezziuns dal Cussegli naziunal il 2019

	Fermezza da la partida en %	Mandats	Dunnas	Umens	Dunnas en %
PLD	15,1	29	10	19	34,5
PCD	11,4	25	7	18	28,0
PS	16,8	39	25	14	64,1
PPS	25,6	53	13	40	24,5
PVL	7,8	16	8	8	50,0
PBD	2,4	3	1	2	33,3
PES	13,2	28	17	11	60,7
Ulteriuras partidas ¹	7,3	7	3	4	42,9

1 PEV (3 mandats, 2 dunnas), PCS, PSDL (1 mandat), Sol. (1 mandat, 1 donna), DS, UDF (1 mandat), Lega (1 mandat), MCR. Abreviaziuns vesair sutvart

Elezziuns dal Cussegli naziunal 2019

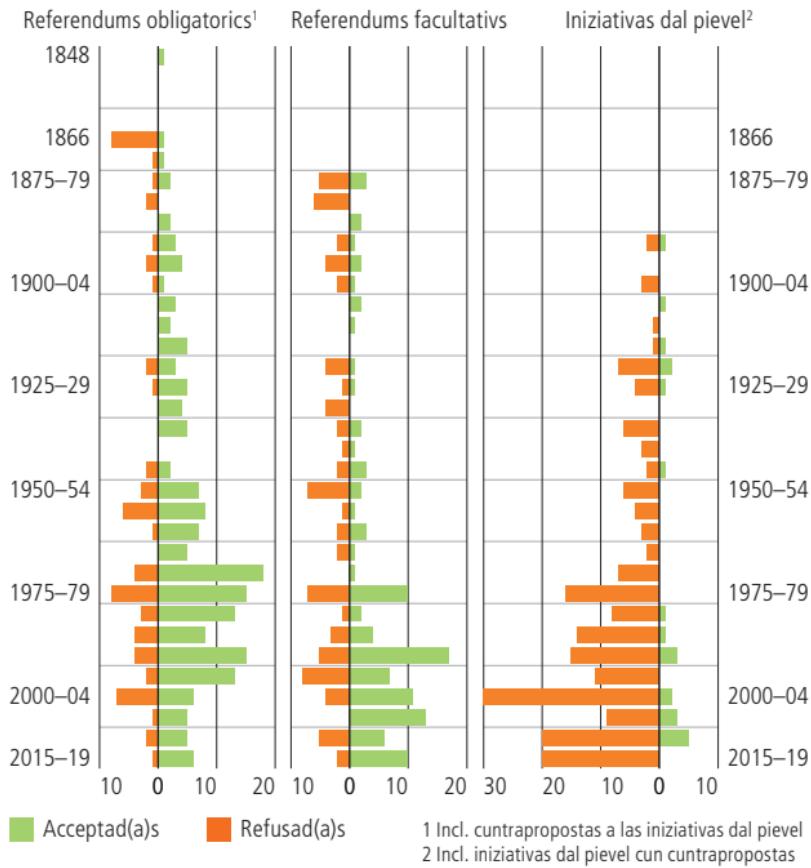
Tar las elezioni dal Cussegli naziunal da l'onn 2019 han las duas partidas ecologicas, la Partida ecologica svizra (PES) e la Partida verdi-liberal (PVL), realisà ils gudogns ils pli gronds. La PES ha augmentà sia fermezza da partida per 6,1 puncts procentuals sin 13,2%, la PVL per 3,2 puncts procentuals sin 7,8%. Cun 3,8 puncts procentuals è la Partida populara svizra (PPS) stada la gronda perdenta da las elezioni dal Cussegli naziunal 2019. Cun 25,6% resta ella però tuttina la partida la pli ferma en il Cussegli naziunal. Ultra da la PPS han er las outras trais partidas dal Cussegli federal – PLD, PCD e PS – pers fermezza da partida; per tuttas trais è il resultat da l'onn 2019 stà il resultat il pli schlet da lur istorgia.

Abreviaziuns da las partidas

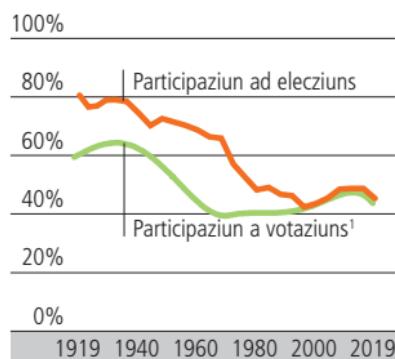
PLD	Partida liberaldemocratica svizra ¹	PBD	Partida burgais-democratica svizra	PES	Partida ecologica svizra
PCD	Partida cristandemocratica svizra	PEV	Partida evangelica svizra	DS	Democrats svizzers
PS	Partida socialdemocratica svizra	PCS	Partida cristiansociala	UDF	Union democratica federala
PPS	Partida populara svizra	PVL	Partida verdi-liberal	Lega	Lega dei Ticinesi
		PSDL	Partida svizra da la lavour	MCR	Mouvement Citoyens Romand
		Sol.	Solidarités		

1 2009: fusiun da la PLD e da la PLS sut il num «PLD. Ils Liberals»

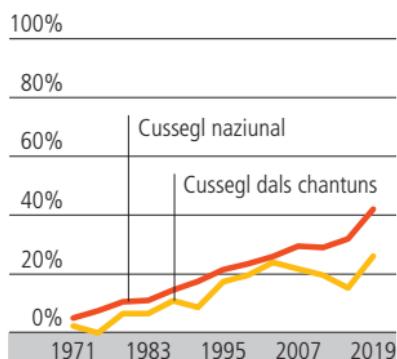
Votaziuns federalas dal pievel (in classas da 5 onns)

Participaziun

Quota da dunnas elegidas

1 Trend (regression robusta, sa basond sin tuts ils models da 1919 a 2019)

Participaziun naziunala a las elecziuns ed a las votaziuns

Dapi l'onn 1919, cur che la participaziun a las elecziuns dal Cussegli naziunal era anc stada ad 80%, ha gî lieu ina diminuziun cuntuada fin al nivel per entant il pli bass da 42% la mesedad dals onns 1990. Dapi lura è vegnì registrà in lev augment da la participaziun sin sur 48%. Tar las elecziuns dal Cussegli naziunal 2019 è la participaziun puspè sa reducida per l'emprima giada (45%). La participaziun a las votaziuns naziunala differescha dentant considerablament pervia da la gronda diversitat da las dumondas da votaziun. Suenter ina diminuziun cuntuada da la participaziun fin en ils onns 1980, è sa mussada ina stabilisaziun. Durant ils ultims tschintg onns è – cun ina quota da participaziun da 45% – schizunt vegnì registrà in lev augment cumpareglià cun ils onns 1990 (43%) e cun ils onns 1980 (40%).

► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html → Chattar statisticas → Politica

	Rendaquints da las administraziuns publicas ¹						en milliardas francs		
	Entradas			Expensas			Surplis		
	2000	2010	2018	2000	2010	2018	2000	2010	2018
Total²	164,4	193,9	227,1	152,6	191,4	218,8	11,8	2,5	8,3
Confederaziun	52,0	63,5	74,3	48,2	60,3	69,6	3,8	3,1	4,7
Chantuns	63,2	77,3	91,9	60,3	76,1	89,3	2,8	1,2	2,6
Vischnancas	42,1	42,7	49,6	40,6	43,2	49,3	1,5	-0,5	0,2
Assicuranzas socialas	44,9	54,4	63,6	41,6	55,8	62,8	3,4	-1,4	0,8

1 Tenor il model "FS" (naziunal)

2 Dumbraziuns dublas betg cuntegnidas en il total

Debits da las administraziuns publicas¹

en milliardas francs

	1990	2000	2010	2015	2017	2018
Total²	96,9	207,0	185,6	196,4	196,2	190,5
Confederaziun	36,6	104,5	104,0	98,2	97,1	91,0
Chantuns	26,9	58,0	43,4	54,9	55,2	54,7
Vischnancas	33,4	44,4	39,6	44,5	45,3	45,9
Assicuranzas socialas	—	5,7	7,4	2,6	2,2	1,2

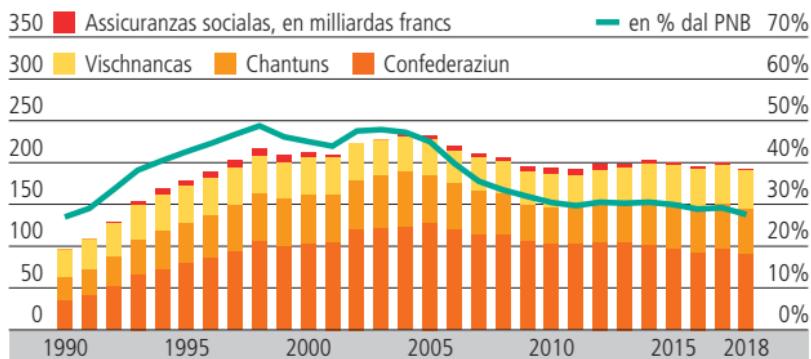
Per abitant, en francs³ 14 343 28 731 23 584 23 583 23 130 22 292

1 Tenor il model "GFS" (internaziunal)

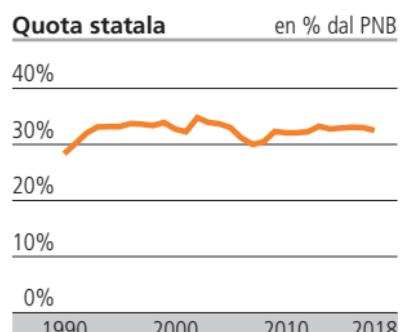
2 Dumbraziuns dublas betg cuntegnidas en il total

3 Per pertschs currents

Debits da Confederaziun, chantuns e vischnancas

La quota statala mesira las expensas da las finanzas publicas en pertschients dal product interieur brut (PIB). Ella cuntegna las expensas da la Confederaziun, dals chantuns e da las vischnancas, sco era quellas da las assicuranzas socialas publicas. Dapi ils onns 1970 è la quota statala da la Svizra creschida cuntinuadament ed ha cuntanschì l'onn 2002 cun 34,7% ina valur maximala. L'onn 1990 importava quella anc 28,2%. Grazia a la situaziun da la conjunctura fitg buna ils onns 2003 fin 2008 sco er grazia a differentas mesiras da distgorgia ha la quota statala da la Svizra pudì vegnir sbassada temporarmen. Dapi l'onn 2009 è la quota statala da la Svizra puspè creschida pervia da la situaziun dif-

ficia economica e finanziala, sa chatta però sut 33%. Cumpareglià cun l'exterior ha la Svizra ina da las quotas statalas las pli bassas da tut ils pajais da la OECD. Uschia han in pèr stadis europeics ina quota cleramain pli auta, che importa var 50% u schizunt dapli.

Er la quota da debits tenor la definiziun da Maastricht è en Svizra relativamain bassa cumpareglià cun ils pajais da la OECD. Ils gronds deficits dals onns 1990 han però chaschunà in augment spectacular dal stadi dals debits publics. Quels èn sa dublegiads entaifer in decenni ed han cuntanschì la fin da l'onn 2004 cun 231,8 milliardas francs ina valur maximala. Dapi lura mussa la quota d'indebitament ina tendenza degressiva. Grazia a la recreaziun conjunturala che ha durà fin mez da l'onn 2008, grazia a la distribuziun da las reservas d'aur restantas da la Banca naziunala svizra, ma er grazia a differentas mesiras structuralas (tranter auter programs da distgargia, frains als debits ed a las expensas) han las finanzas publicas pudi reducir cuntuadament lur debits fin l'onn 2011. La fin da l'onn 2017 importava la quota d'indebitament 29,3%.

Entradas da las administraziuns publicas¹

en milliardas francs. Suenter deducziun da las dumbraziuns dublas

	2010	2015	2017
Total	193,9	214,5	221,8
Entradas ordinarias	193,9	213,9	221,5
Entradas dal menaschi	182,9	203,5	211,2
Retgav fiscal	161,5	180,2	188,1
Patentas e concessiuns	4,0	3,8	3,4
Cumpensaziuns	16,5	18,1	18,2
Retgavs divers	0,4	0,9	0,9
Retgavs da transfer	0,5	0,6	0,6
Entradas finanziarias	8,8	8,2	8,0
Entradas d'investiziun	2,1	2,2	2,3
Entradas extraordinarias	0,0	0,6	0,3
Retgavs extraordinaris	0,0	0,5	0,2
Retgavs d'investiziun extraordinaris	0,0	0,1	0,1

1 Tenor il model "FS" (naziunal)

Expensas da las administraziuns publicas tenor funcziuns¹

en milliardas francs. Suenter deducziun da las dumbraziuns dublas

	2010	2015	2017
Total	191,3	213,0	216,2
Administraziun generala	13,9	18,7	16,0
Urden e segirtad publica, defensiun	14,5	16,1	16,6
Furmaziun	32,6	36,8	38,1
Cultura, sport e temp liber, baselgia	5,0	5,4	5,6
Sanedad	11,4	14,3	15,6
Segirezza sociala	75,3	83,8	87,3
Traffic e telecommunicaziun	16,5	16,9	16,6
Proteciun da l'ambient e planificaziun territoriala	5,9	6,1	6,2
Economia publica	7,6	8,8	8,5
Finanzas e taglias	8,7	6,1	5,7

1 Tenor il model "FS" (naziunal)

► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html → Chattar statisticas → Administraziun e finanzas publicas

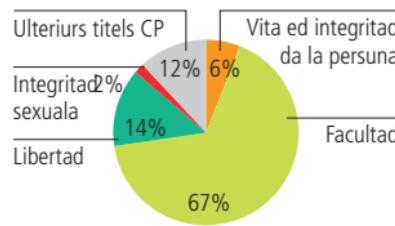
► www.efv.admin.ch → Themen → Finanzstatistik

Statistica davart la criminalitat reflecteschan il cumporment real mo cun resalva: d'ina vart èn las normas penals suttamessas a midadas socialas, da l'autra vart dependan questas statisticas era fermamain da las resursas persunalas, da las prioritads da persecuziun, da l'effizienza da la polizia e giustia sco er da la prontadada da la populaziun da denunziar ils delicts. Igl è però difficil da stimar l'influenza effectiva da quests differents facturs.

Denunzias

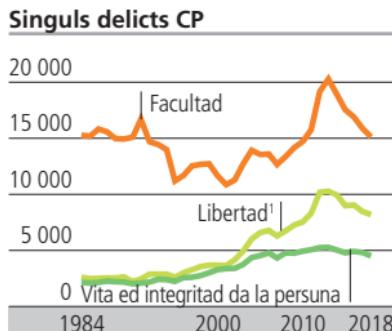
L'onn 2018 èn vegnids registrads en la Statistica criminala da la polizia (SCP) en tut 432 754 delicts cunter il Cudesch penal svizzer (CP), 76 308 cunter la Lescha federala da narcotics (LN) e 38 405 cunter la Lescha federala davart las personas estras (LEst). Dals delicts da mazzament han pudi vegnir sclerids 95%, dals delicts da facultad percuter mo 23%. En il sectur da la violenza a chasa èn vegnids registrads 18 522 delicts da la polizia. La mesadad da quests delicts èn capitads en partenadis. La repartiziun dals accusads tenor naziunalitat e tenor status da dimora mussa che 48% dals accusads per delicts suttamess al Cudesch da dretg penal e 56% dals accusads suttamess a la Lescha davart ils meds narcotics eran burgaisas u burgais svizzers. 31% resp. 23% dals accusads eran estras u esters cun domicil stabel en Svizra, mintgamai 21% eran estras u esters da la populaziun betg permanenta. En la domena da la Lescha federala davart las personas estras importava la quota da personas accusadas da la populaziun betg permanenta 82%.

Delicts tenor titels dal cudesch penal 2018

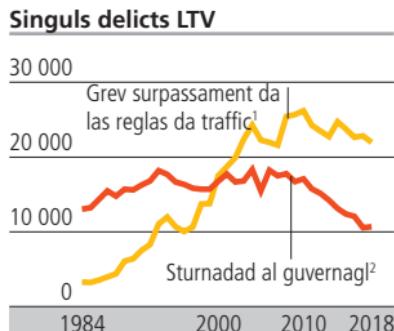

Condemnaziuns

Entant che durant ils onns 1980 èn vegnidas registradas passa 45 000 condemnaziuns da personas creschidas, è quel dumber pli che sa dublegià ed ha cuntanschì l'onn 2018 circa 107 000. Il svilup è fitg different tut tenor la lescha che furma la baza per la condemnation. En il sectur dal Cudesch penal (CP) è vegni registrà dapi la valur maximala da l'onn 2013 ina reducziun da 16%. Tar la Lescha federala davart il traffic sin via (LTV) han las controllas da traffic sin via pli e pli intensivas manà a dapli cas sentenziads tranter l'onn 1984 e l'onn 2014. Il dumber da condemnaziuns è dentant sa reduci per 4% dapi l'onn 2014. En il sectur dals narcotics sa mussa in tendenza regressiva (-19%) dapi l'onn 2015. Dapi l'onn 2013 è il dumber da condemnaziuns pervia da cuntravenziuns cunter la Lescha davart las personas estras sa reduci per 7% a 18 000 l'onn 2018.

1 Smanatschas, sforz, commerzi cun umans, privaziun da la libertad e rapimenti, rapimenti d'ostagis, violaziuns da domicil

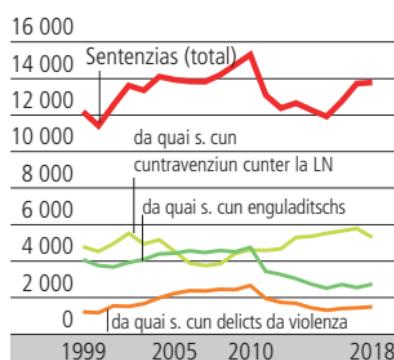

1 Art. 90 cifra 2 LTV

2 Cun ina concentratzion d'alcohol qualifitgada en il sang (Art. 91, al. 1, 2. frasa LTV)

Sentenzias penales cunter giuvenils

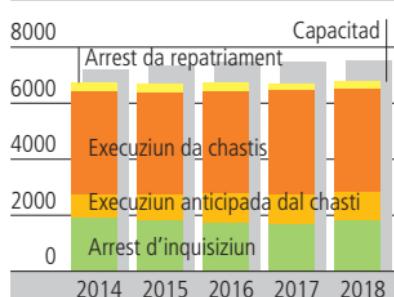
Il svilup da las sentenzias en il secur dal dretg penal per giuvenils ha mussà ina ferma regressiun ils onns 2011 e 2012 (-26%). Il dumber da cas da drogas è s'aumentà tranter ils onns 2010 e 2015 ed è dapi lura stabil. Sentenzias causa enguladitsch e causa delicts da violenza èn sa reducids cleramain.

Detenziun

En Svizra devi l'onn 2018 104 instituziuns da detenziun (savens pli pitschnas) cun tut en tut 7 518 plazzas. L'onn 2018 eran occupadas en media 6 972 plazzas. La rata d'occupaziun importava pia 93%. 67% dals totalmain 6 972 praschuniers sa chattavan en l'execuziun giudiziala, 26% en l'arrest d'inquisiziun, 4% eran arrestads pervia da mesiras repressivas tenor la Lescha federala davant las persunas estras ed ils ulteriurs 3% per auters motivs.

Dumber total da praschuniers tenor la furma d'arrest

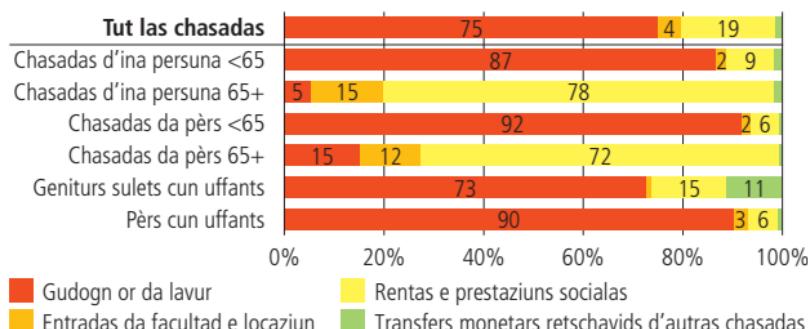

Recidivas

Durant ina perioda da 3 onns (2013 fin 2016) èn daventadas recidivas 20% da las persunas creschidas accusadas pervia da crims e delicts e 27% da la glieud giuvna. Il pli darar èn daventadas recidivas las persunas senza chasis precedents (creschids: 13%; giuvenils: 21%).

► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html → Chattar statisticas → Criminalitat e dretg penal

Cumposiziun da las entradas bruttas tenor il tip da chasada, 2015–2017

Budget da las chasadas: entradas

Considerond la media da tut las chasadas èn ils gudogns or da lavour cun 75% las entradas principales d'ina chasada. Er impurtantias èn las entradas da las rentas da l'emprima e da la segunda pitga ed ulteriuras prestaziuns socialas (19%). La part restanta sa cumpona d'entradas da facultad e da transfers monetars retschavids d'autras chasadas.

Il maletg daventa pli differenzià, sch'ins resguarda la structura da las entradas da las chasadas tenor il tip da chasada. En quel cas sa mussa che domineschan per exemplu las entradas da rentas en chasadas a partir da 65 onns. Ils gudogns or da lavour e cunzunt las entradas da facultad giogan però er in'impurtanta rolla.

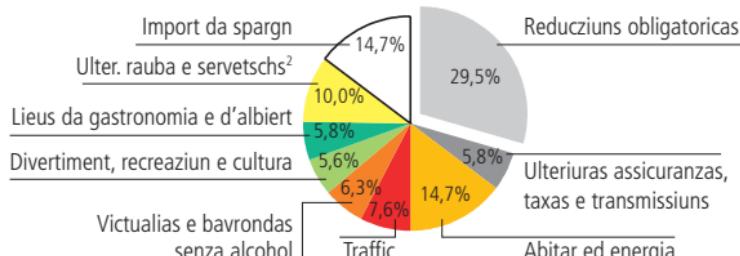
Las entradas che resultan da transfers monetars retschavids d'autras chasadas èn la finala in'impurtanta funtauna d'entradas mo per tips da chasada specifica sco per exemplu per geniturs sulets cun uffants, nua ch'ellas importan en media 11%.

Budget da las chasadas: expensas

La structura da las expensas variescha main marcantamain. Il pli grond post furman las deducziuns obligatoricas cun 29% da las entradas bruttas. Il post il pli grond sin il sectur da las expensas da consum furman las expensas per abitar cun 15%. Ulteriurs posts pli gronds èn las expensas per victualias e bavrondas senza alcohol, per il traffic, per il divertiment, la recreaziun e la cultura.

Suenter la deducziun da tut las expensas restan en media 15% da las entradas bruttas sco import da spargn. Tut tenor il tip da chasada sa mussan en quel connex però cleras differenzas. Chasadas a partir da 65 onns han en media in import da spargn pli bass che chasadas pli giuvnas. Mintgatant è quel schizunt en il minus. Quai signifitga che las chasadas vivan tranter auter da la facultad.

Cumposiziun dals budgets da tegnairchasa, 2015–2017

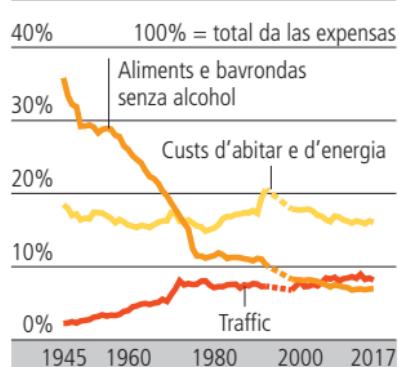
1 Taglias, contribuziuns d'assicuranza sociala, premias da basa da la cassa da malaus, transfers ad auters tegnairchasa

2 Minus entradas sporadicas

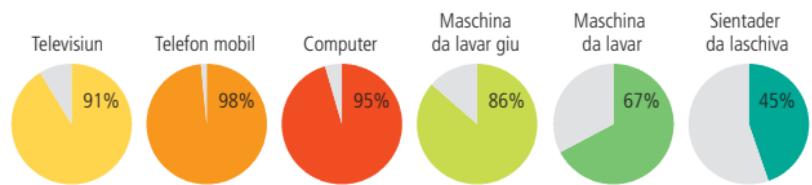
Las expensas da las chasadas en il decurs dal temp

La structura da las expensas da las chasadas è sa midada fitg en il decurs dal temp. Quellas midadas èn cleramain pli grondas che las differenzas tranter las chasadas dad oz. Uschia è per exemplu la quota da las expensas per victualias e bavrondas alcoholicas da 35% dal total da las expensas da l'onn 1945 sa reducida oz sin 7%. Percunter è la quota d'autras expensas s'augmentada, sco per exemplu quella da las expensas per il traffic da var 2% fin 8%.

Svilup da singulas expensas da las chasadas

Equipament cun singuls bains da consum il 2017

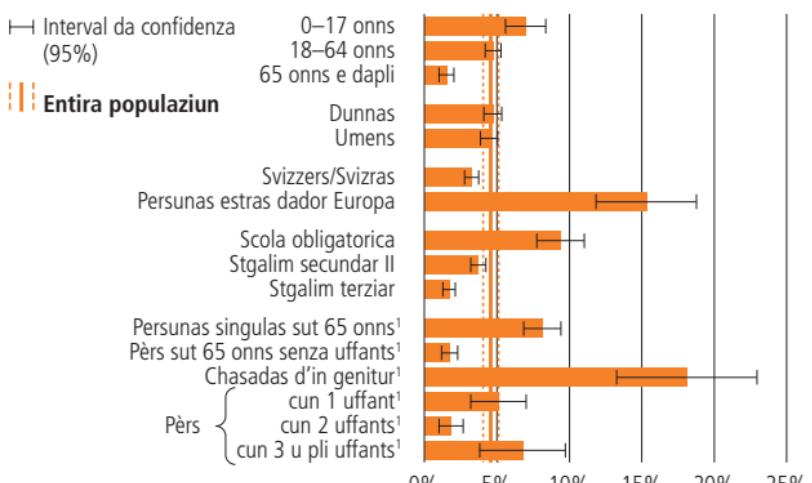

Equipament cun bains da consum

La preschentaziun da l'equipament cun ina schelta da bains da consum stabels mussa che las chasadas svizras èn equipadas detg bain sin il sectur da la tecnologia d'infurmaziun. Uschia vivan 95% da tut las personas en ina chasada che dispona d'in computer e passa 98% en ina chasada che dispona d'in telefon mobil. Quellas quotas vegnan a crescher era vinvant: l'onn 1998 vivevan unicamain 55% da tut las personas en ina chasada cun in computer.

Era sin il sectur d'apparats per il tegnairchasa sco ina maschina da lavar giu, ina maschina da lavar u ina maschina da sientar po vegnir observà in augment. Entant che vivevan il 2017 86% da tut las personas en ina chasada cun ina maschina da lavar giu, eran quai il 1998 pir 61%.

Quota da las privaziuns materialas tenor diff. caracteristicas sociodemograficas, 2017

¹ Persunas en in tegnairchasa cun questas caracteristicas

Privaziuns materialas

Betg posseder bains da consum duraivels na signifitga betg en mintga cas ch'ins ha renunzià a quels per raschuns finanzialas. 2017 han main che 2% da las persunas che vivan en Svizra stùi renunziar ad in computer per raschuns finanzialas e 5% han stùi renunziar ad in auto per il diever privat. Ina da las privaziuns pli frequentas è liada a la mancanza da reservas finanzialas: 21% da las persunas che vivan en ina chasada privata na possedevan betg ils medis finanzials per far ina expensa imprevisa da 2500 francs. Gist suenter suondan las privaziuns liadas a las cundiziuns d'abitar: 18% da la populaziun ha vivì en in quartier memia canerus (vischins u canera da la via), 9% en in quartier cun problems da criminalitat, violenza u vandalissem e 12% en in quartier cun problems d'umiditat. Ultra da quai n'hant 9% da las persunas betg pudì sa lubir mintg'onn in'emna vacanzas davent da chasa.

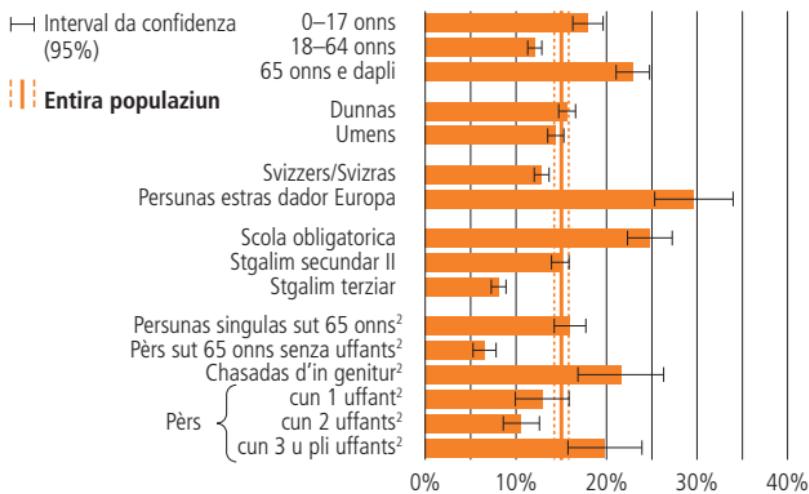
Paupradad e privel da paupradad

L'onn 2017 èn stads pertutgads 8,2% da la populaziun residenta en chasadas privatas da la paupradad d'entradas. Quai corrispunda a 675 000 persunas. Il cunfin da paupradad, che sa basa sin il minimum social d'existenza, importava per ina persona singula 2259 francs il mais, ubain 3990 francs per dus crescids cun dus uffants. Tenor il concept per identifitgar il privel da paupradad eran 15,0% da la populaziun ubain 1 245 000 persunas periclitadas da daventar paupras. La quota definida per il privel da daventar pauper (60% da las entradas medias d'equivalenza) importava 2502 francs per mais per ina persona singula, respectivamain 5253 francs per dus crescids cun dus uffants.

Paupradad da persunas che gudognan

Las persunas che vivan en chasadas cun ina importante participaziun al martgà da lavur han generalmain las quotas da paupradad las pli bassas. L'integrazion gartegiada en il martgà da lavur è per regla ina buna protecziun cunter la paupradad. Tuttina eran l'onn 2017 4,3% da la populaziun cun gudogn u var 165 000 persunas pertutgadas da paupradad, er sch'ellas gudagnavan. La paupradad da persunas che gudognan po vegnir descritta il meglier en funcziun da la segirezza e malsegirezza da lur situaziun da gudogn a lunga vista: sche las cundiziuns u las furmas da lavur pon vegnir taxadas evidentamain u tendenzialmain sco malsegiras, è er il privel pli grond da daventar pauper.

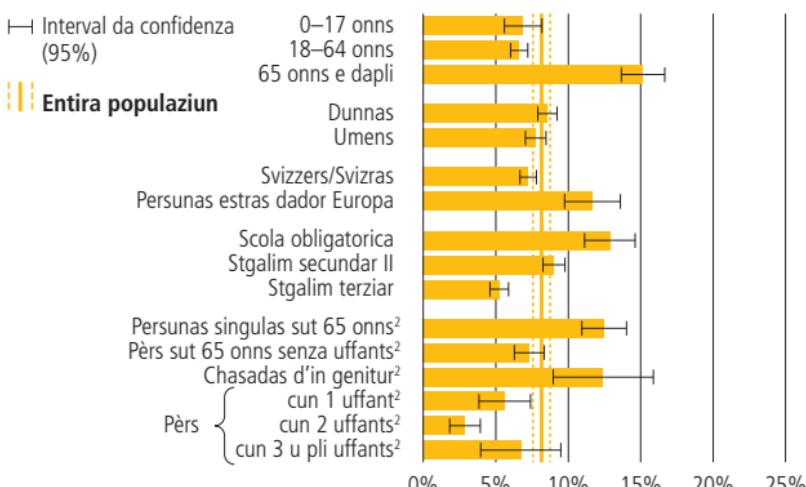
Quota dal privel da paupradad¹ tenor diff. caracteristicas sociodemograficas, 2017

¹ Sa basa sin entradas senza consideraziun da eventual effectiv da la facultad

² Persunas en in tegnairchasa cun questas caracteristicas

Quota da paupradad¹ tenor differentas caracteristicas sociodemograficas, 2017

1 Sa basa sin entradas senza consideraziun da eventual effectiv da la facultad

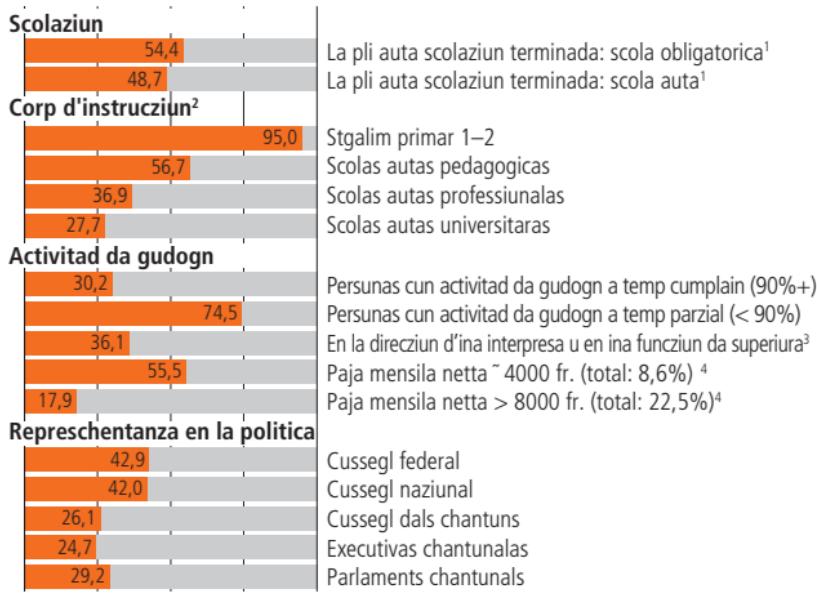
2 Persunas en i tegnairchasa cun questas caracteristicas

Repartiziun ineguala da las entradas

L'inegualitat en la repartiziun da las entradas vegn analisada a base da las entradas d'equivalenza disponiblas. Quella vegn calculada suandantamain: las expensas obligatoricas vegnan subtrahadas da las entradas bruttas. Las entradas che resultan tras quai vegnan divididas cun la grondezza equivalenta da la chasada. Uschia èn las entradas d'equivalenza disponiblas in indizi per il standard da viver da las singulas persunas independentamain dal tip da chasada, en il qual ellas viven. L'onn 2017 avevan las persunas las pli ritgas (20% da la populaziun) a disposiziun en media entradas d'equivalenza disponiblas 4,4 giadas pli autas che las persunas las pli paupras (20% da la populaziun).

Cifras distintivas davart l'egalidad tranter dunnas ed umens

Quota da dunnas en % (ultim stadi disponibel 2016–2020)

0% 50% 100%

1 Populaziun residenta da 25–64 onns

2 Magistras en scolina resp. stgalim d'entrada
 1.–2. onn e professuressas sco er ulteriuras
 docentes a las scolas autas

3 Lavorantas

4 Persunas che lavuran a temp cumplain,
 economia cumplessiva

► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html → Chattar statisticas → Situaziun economica e sociala da la populaziun

Monitoring da las finamiras da l'Agenda 2030

L'Agenda 2030 da las Naziuns unidas furma in nov rom da referencia ch'è valaivel en tut il mund e che dirigia las activitads da la Svizra en il sectur dal svilup durabel. Il sistem d'indicaturs MONET 2030 è vegni extendì en quel senn per pudair observar, sche las 17 finamiras da l'Agenda 2030 vegnan cuntanschidas. Ventgatrais indicaturs particlarmain impurtants èn vegnids tschernids sco indicaturs-clav. Deschset da quels, in per mintga finamira, èn preschentads sutvart.

Tendenza:

Positiv (trend correspunda a la finamira aspirada dal svilup durabel)		Evoluziun visada
Negativ (trend contrari a la finamira aspirada dal svilup durabel)		Evoluziun observada
Nunmidà		

Finamira 1: Nagina povradad La quota da povradad s'augmenta	
Finamira 2: Nagina fom La bilantscha da nitrogen da l'agricultura diminuescha	
Finamira 3: Sanadad e bainstar Ils onns da vita potenzials perdids diminueschan	
Finamira 4: Furmaziun d'auta qualität L'abilitad da leger dals giuvenils sa meglierescha	
Finamira 5: Equalitat tranter dunna ed um La differenza da las pajas tranter dunna ed um sa sminuescha pass per pass	
Finamira 6: Aua netta ed installaziuns sanitaras Nagina midada signifiganta dal nitrat en l'aua sutterrana	
Finamira 7: Energia pajabla e netta La quota d'energias regenerablas vi dal consum d'energia final s'augmenta	
Finamira 8: Lavor degna da l'uman e creschientscha economica La quota da giuvenils che n'han betg in'activitad da gudogn u che n'èn betg en scolaziun diminuescha	
Finamira 9: Industria, innovaziun ed infrastructura L'intensidad materiala diminuescha	
Finamira 10: Damain inegalitads La repartiziun da las entradas tranter ils pli bainstants ed ils pli povers n'è betg sa midada signifigantamain	
Finamira 11: Citads e vischnancas durablas Nagina midada signifiganta da la quota dals custs da locaziun vi da las entradas dal budget dals pli povers	
Finamira 12: Consum e producziun cun responsablidad La producziun totala da rument chasan s'augmenta	
Finamira 13: Mesiras per la protecziun dal clima La sminuziun da las emissiuns da gas cun effect da serra na correspunda betg dal tuttafatg al svilup che fiss necessari per cuntanscher la finamira	
Finamira 14: Vita sut aua La chargia da nitrogen exportada en il Rain sper Basilea diminuescha	
Finamira 15: Vita sin terra Las populaziuns d'utschels cuaders sin la glista cotschna diminueschan	
Finamira 16: Pasch, giustia ed instituziuns fermas Il dumber da victimas da grevs delicts da violenza accomplidis diminuescha	
Finamira 17: Partenadis per cuntanscher las finamiras Las expensas per l'ajid public al svilup s'augmentan	

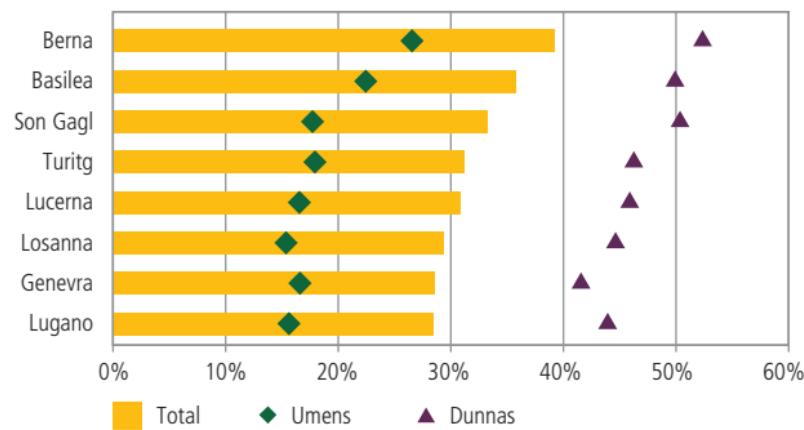
► www.bfs.admin.ch/bfs/rm.html → Chattar statisticas → Svilup durabel

City Statistics: Qualitat da vita en las citads

Il project «City Statistics» (pli baud Urban Audit) ha appligà il concept da l'OECD davart la qualitat da vita sin nivel urban ed al ha sviluppà vienavant per las citads svizras da City Statistics. I suordan dus indicaturs che servan sco exempl.

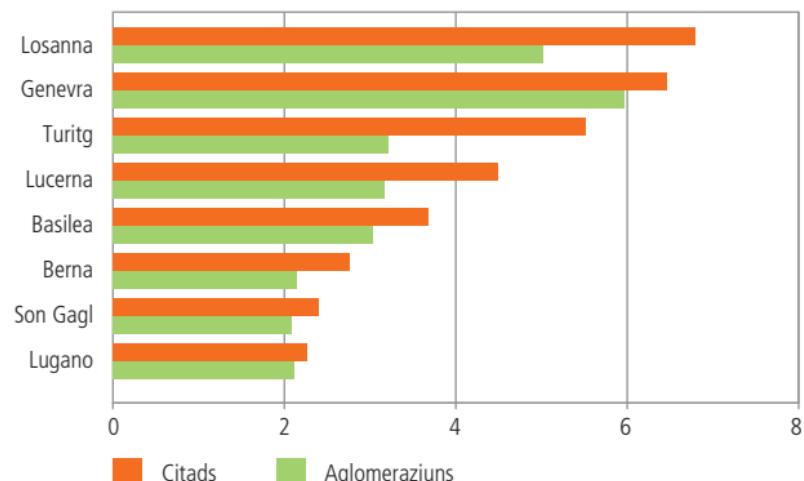
Gudogn a temp parzial il 2018

Quota da las persunas cun activitat da gudogn cun in grad d'occupaziun da < 90%

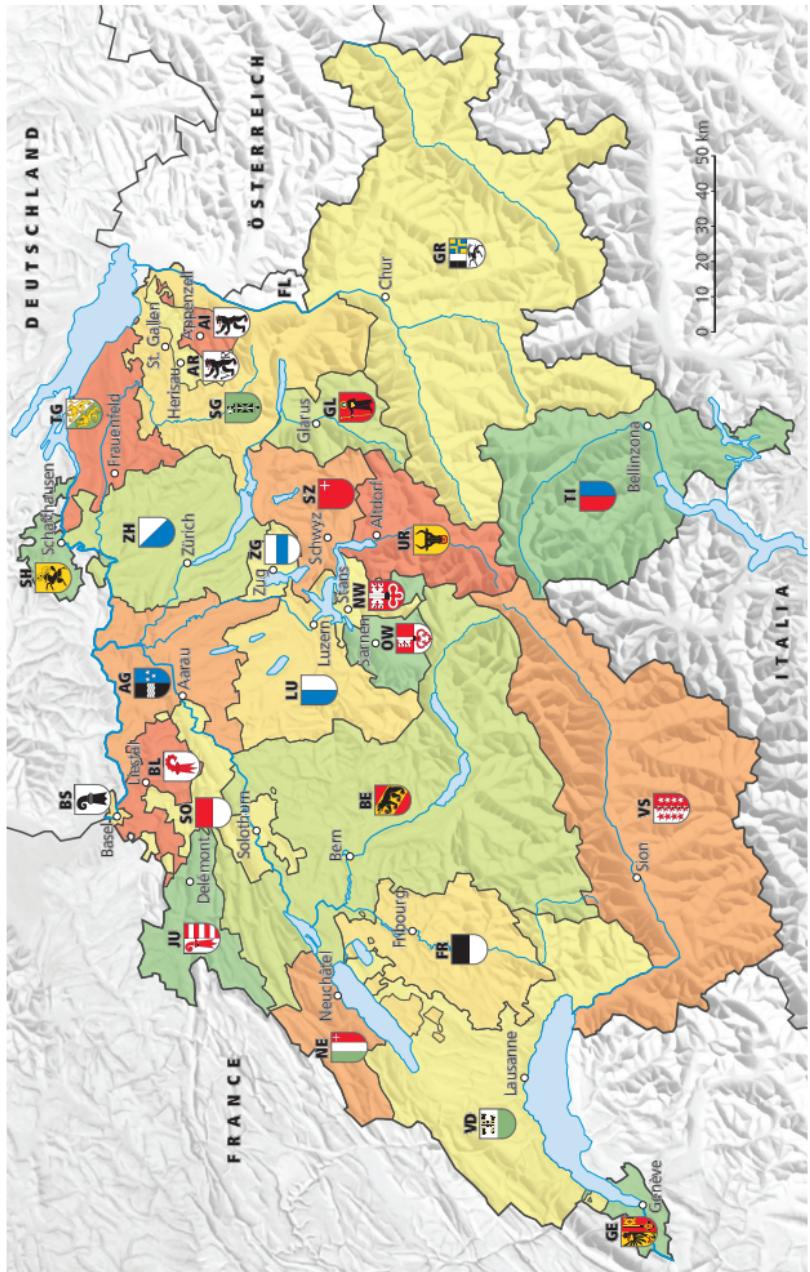
Enguladitschs en unitads d'abitar il 2018

Enguladitschs tras infraciun e ladernitsch clandestin¹ en unitads d'abitar per 1 000 abitants

¹ Inclus ils enguladitschs en tschalers, en deposits ed auters stabiliments (tentativas inclusas)

La Svizra e ses chantuns

- 26 chantuns
- 143 districts
- 2202 vischnancas
- Stadi: 01.01.2020
- o chapitala dal chantun

Explicaziuns davant las abbreviazjuns dals chantuns: cf. tabella p. 4

Annuari statistic da la Svizra 2020

L'annuari statistic è l'ovra da standard da la statistica svizra. El dat in maletg cumplessiv da la situaziun sociala ed economica da la Svizra e porscha ultra da tabellas era survistas illustradas e curts texts infurmativs davart tut ils temas da la statistica publica. L'ovra è tras e tras bilingua (tudestg e franzos); plinavant datti per englais e per talian ina survista da las pli impurtantas infurmazioni statisticas. In chapitel separà cun chartas è deditgà als novs resultads da la statistica d'areal da la Svizra.

Edi da l'Uffizi federal da statistica. 684 paginas (lià), Fr. 120.–.
Da retrair en librarias u directamain tar NZZ Libro. E-Mail: nzz.libro@nzz.ch

Statistica da las citads svizras 2020

La basa per quest annuari furman tut en tut 171 citads e vischnancas urbanas. Latiers tutgan las 162 citads statisticas sco er 9 ulteriuras commembraas da l'Uniun da las citads svizras (UCS) che han in caracter urban pervia da lur tradiziun u pervia da lur svilup. La 81. «Statistica da las citads svizras» cumpara puspè en in'edizion cuminaivla cun l'Uniun da las citads svizras. Il UST è responsabel per var trais quarts da las datas da l'annuari qua avant maun, entant che la responsabladad redaciunala è tar l'Uniun da las citads svizras.

Editur: Uffizi federal da statistica / Uniun da las citads svizras. Fr. 40.– (incl. TPV). Per commembers Fr. 30.–. Venal tar l'Uniun da las citads svizras (edizion bilingua tudestg/franzos).
www.staedteverband.ch, E-Mail: info@staedteverband.ch

Las paginas d'internet da l'UST **www.statistik.ch**, che s'adattan cumplainamain als apparats mobils, cuntegnan l'entira purschida online, numnadaman las communicaziuns da pressa, las publicaziuns, ils resultats detagliads actualisads cintinuadaman en furma d'indicaturs, graficas, infograficas, tabellas e da datas interactivas ch'ins po telechargiar sco er las chartas ed ils atlas concepids da l'UST. A questa purschida han ins access sut «Catalogs e bancas da datas», «Chattar statisticas». La pagina è disponibla en tudestg, en franzos, en talian ed en englais. Il cuntegn general exista er en rumantsch.

Ulteriuras infurmaziuns:

- Communicazion da pressa da l'UST pudais Vus abunar sco newsletter sin Vossa adressa dad e-mail. Annunzias a: www.news-stat.admin.ch
- Nov en il portal: las publicaziuns las pli actualas da l'UST enumeradas tenor tematicas. www.statistik.ch → Aktuell → Neues im Portal
- A dumondas specificas respunda il Center d'infurmaziun per statistica, telefon +41 58 463 60 11 ubain e-mail info@ bfs.admin.ch